

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยจะเสนอเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากิจกรรมปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 1 ทั้งฝ่ายนิเทศการศึกษา และ
ฝ่ายแผนพัฒนา ทุกชน จำนวน 60 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม
แบบสัมภาษณ์ และแบบศึกษาเอกสาร มี 3 ฉบับคือ
ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไปตามหน้าที่ของ
ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด แบ่งเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของศึกษานิเทศก์
มีลักษณะเป็นแบบให้เติมข้อความ และเลือกตอบ (Check - list)
ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไป ปัญหา/
อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สำนักงาน

การประเมินศึกษาจังหวัด มีลักษณะเป็นแบบให้เติมข้อความ และเลือกตอบ (Check - list)

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่เฉพาะงานของ
ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
(Check - list) และแบบคำถามปลายเปิด (Open - ended)

ฉบับที่ 3 เป็นแบบศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ
ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
(Check - list) และแบบบันทึกรายละเอียดของข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ทั้งแบบสอบถาม
แบบสัมภาษณ์ และแบบศึกษาเอกสารทุกฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยแบ่งเป็น
3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไปตามหน้าที่ของ
ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด แยกวิเคราะห์เป็น 2 ส่วนคือ

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบ
สอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ และการถ่วงเฉลี่ย

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไป ปัญหา/
อุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ การถ่วงเฉลี่ย และการพิจารณาผลบวกของผลคูณระหว่าง
อันดับที่ความสำคัญของปัญหาและอุปสรรค

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ปัญหา/
อุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่เฉพาะงานแต่ละงานของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด ใช้การแจกแจงความถี่ และการพิจารณาผลบวกของผลคูณระหว่าง
อันดับที่ และนำเน้นของอันดับที่ความสำคัญของปัญหาและอุปสรรค

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ
ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดที่ศึกษาจากเอกสาร ใช้การแจกแจงความถี่

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์การปฏิบัติงานทั่วไปตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด ปรางกุผลดังนี้

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายเท่ากับเพศหญิง โดยเป็นชายร้อยละ 50 และเป็นหญิงร้อยละ 50 อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 40 - 49 ปี คิดเป็น ร้อยละ 45 รองลงมาได้แก่ช่วงอายุระหว่าง 30 - 39 ปี และ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.67 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนน้อยที่สุดได้แก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.67 วุฒิทางการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 70 และมีวุฒิปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 30

อายุราชการของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ 21 ปีขึ้นไป คิดเป็น ร้อยละ 65 รองลงมาได้แก่ช่วงอายุราชการ 7 - 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 20 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีช่วงอายุราชการ 14 - 20 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 15 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้แก่ช่วงเวลา 7 - 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.30 รองลงมาได้แก่ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 21 ปีขึ้นไป และน้อยกว่า 7 ปี คิดเป็นร้อยละ 25 และ 23.33 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ในช่วงเวลา 14 - 20 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.33 ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานในฝ่ายนิเทศการศึกษาร้อยละ 60 และปฏิบัติงานในฝ่ายแผนพัฒนาร้อยละ 40

1.2 การปฏิบัติงานทั่วไป หน้าที่/อุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ
ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

1.2.1 งานที่ปฏิบัติตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่างานที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของ
ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2524
นี้ มีความไม่เหมาะสมหลายประการ

ประการแรกศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่างานที่กำหนดให้
เป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์นั้น บางงานเป็นงานธุรการ บางงานไม่สอดคล้องกับหน้าที่หลัก
ของศึกษานิเทศก์ นอกจากนี้ยังกำหนดงานในหน้าที่ไว้มากเกินไป และงานที่กำหนด

มีขอบเขตกว้างเกินไปไม่ชัดเจนและเฉพาะเจาะจง

ประการที่สองการแบ่งงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ออกเป็นสองฝ่ายคือฝ่ายนิเทศการศึกษาและฝ่ายแผนพัฒนา ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการแบ่งงานดังกล่าวเป็นการแบ่งแยกการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ นอกจากนี้บุคลากรยังไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานแต่ละฝ่าย และกระบวนการดำเนินงานมีขั้นตอนมากขึ้น

ประการที่สามงานที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทั้ง 14 งานนั้น ศึกษานิเทศก์ให้ความเห็นว่างานที่ไม่ควรเป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ได้แก่

ฝ่ายนิเทศการศึกษา งานแรกได้แก่งานในความร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษาส่งเสริมการศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด จริยธรรมและวัฒนธรรม เนื่องจากการปฏิบัติงานในลักษณะของคู่ประสานงาน นอกจากนั้นงานส่วนใหญ่เป็นงานธุรการจึงไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนินงานที่ 2 ได้แก่งานวิชาการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เนื่องจากงานที่ได้รับมอบหมายส่วนใหญ่ไม่ใช่งานวิชาการ แต่เป็นงานธุรการ ประเภทส่งหนังสือ อุปกรณ์ งานประกวดต่าง ๆ และในกรณีที่มิได้ระบุว่าใครเป็นผู้ปฏิบัติ จะมอบหมายให้ศึกษานิเทศก์ทุกงาน

ฝ่ายแผนพัฒนา งานแรกได้แก่การปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด เนื่องจากการทำหน้าที่จัดเตรียมเอกสารการประชุม จัดบันทึกการประชุม และจัดรายงานการประชุม ไม่มีโอกาสได้เสนอแนวความคิดทางด้านวิชาการที่ปฏิบัติอยู่ งานที่ 2 ได้แก่การประสานงานการเพิ่มบุคลากรของจังหวัด เนื่องจากเป็นงานจัดส่งหนังสือ ตอบรับหนังสือ จัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม งานที่ 3 ได้แก่การประสานงานโครงการพิเศษ เนื่องจากการทำหน้าที่ในลักษณะการประสานงาน นอกจากนั้นยังไม่ได้ระบุให้ชัดเจนว่ามีขอบข่ายงานเพียงใด งานที่ 4 ได้แก่งานจัดทำงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาในจังหวัด เนื่องจากการจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณเท่านั้น ควรเป็นงานของฝ่ายการเงิน งานที่ 5 ได้แก่งานให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการจัดตั้ง บริหาร รวบรวม ปรับปรุง เลิกกลุ่มโรงเรียนในสังกัด เนื่องจากการเป็นงานที่ซ้ำซ้อนกับงานในหน้าที่ของฝ่ายบริหารทั่วไป งานที่ 6 ได้แก่การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เนื่องจากการกำหนดงานไว้อ่างเกินไป งานบางงานระบุอยู่ในหน้าที่ของฝ่ายอื่น แต่ศึกษานิเทศก์ต้องปฏิบัติเมื่อได้รับมอบหมายงาน จึงเป็นการก้าวล่วงงานในหน้าที่ของผู้อื่น งานที่ 7 ได้แก่งานจัดทำ

ข้อมูลและสถิติทางการศึกษาของจังหวัด เนื่องจากเป็นงานที่จัดทำตามรูปแบบการกรอกข้อมูลที่กำหนดไว้แล้ว และเป็นงานที่ต้องทำตลอดเวลาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล จึงไม่ได้มีการวิเคราะห์ วิจัยข้อมูลที่รวบรวมไว้ งานที่ 8 โด่งานจัดทำนโยบายการดำเนินงานและพัฒนากิจการการประถมศึกษาของจังหวัด เนื่องจากทุกฝ่ายต้องรับผิดชอบงานนี้ร่วมกัน จึงควรแยกฝ่ายเพื่อปฏิบัติงานนี้โดยเฉพาะ

งานที่ควรเพิ่มเติมขึ้นจากงานในหน้าที่ที่กำหนด ในฝ่ายนิเทศการศึกษา ศึกษาในเทศกัมมีความเห็นว่าควรเพิ่มงานพัฒนาหลักสูตร งานเสนอแนะ/ให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานเจ้าสังกัด และงานประชาสัมพันธ์การศึกษากิจการการศึกษาในจังหวัด สำหรับฝ่ายแผนพัฒนา ศึกษาในเทศกัมมีความเห็นว่าควรเพิ่มงานการเข้าร่วมเป็นกรรมการที่แจ้งผลการพัฒนาการศึกษาในที่ประชุมคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดและอื่น ๆ รวมทั้งงานพัฒนาบุคลากรและงานปรับปรุงวิชาที่หลักสูตร

1.2.2 กระบวนการดำเนินงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัด

- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การประเมินผล การปฏิบัติงาน และปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนในการดำเนินงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

การปฏิบัติงานความหมายที่นี่ยุทธศาสตร์ศึกษาในเทศกัมส่วนใหญ่ได้รับการมอบหมายให้ปฏิบัติงานโดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถ ความสมัครใจ ซึ่งการมอบหมายงานนี้เป็นการรับผิดชอบแต่ละงานเป็นรายบุคคลและรวมปฏิบัติงานกับผู้อื่นรวมงาน

การกำหนดนโยบายในการจัดทำแผนงาน/โครงการของหน่วยงานส่วนใหญ่กำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายคนสังกัดและนโยบายของจังหวัด โดยมีศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานนั้น ๆ เป็นผู้วางแผนการดำเนินงาน สำหรับการปฏิบัติงานของผู้ที่รับผิดชอบงาน/โครงการ ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในลักษณะของการเป็นผู้ประสานงาน ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบงานแต่ละงานจะเป็นผู้ดำเนินงานด้วยตนเอง โดยจัดทำกำหนดการปฏิบัติงานของตนเองแล้วดำเนินงานตามที่กำหนดในการนี้ได้มีการชี้แจงแผนงาน/โครงการที่จะดำเนินงานให้ศึกษานิเทศก์ทุกคนทราบร่วมกันในที่ประชุม ในส่วนที่ไม่ได้มีการชี้แจงนั้นเนื่องจากทุกคนได้ศึกษาแผนงาน/โครงการด้วยตนเองแล้ว การส่งเสริมขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงาน ศึกษานิเทศก์ได้รับการส่งเสริมและไม่ได้รับการส่งเสริมในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยศึกษานิเทศก์ที่ได้รับการส่งเสริมขวัญ กำลังใจ ซึ่งมีจำนวนมากกว่านี้ ได้รับการส่งเสริมด้วยวิธีการผสมผสานในที่ประชุม เมื่อปฏิบัติงานเสร็จสิ้นแล้ว

การประเมินผลการปฏิบัติงานโครงการต่าง ๆ นั้นส่วนใหญ่
ศึกษานิเทศก์รับผิดชอบงานเป็นผู้ประเมินโดยใช้วิธีการตรวจสอบผลงาน สังเกตการปฏิบัติงาน
และสอบถามการปฏิบัติงาน ในการประเมินผลการปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่จัดทำ
เครื่องมือประเมินผลเป็นแบบประเมินงาน/โครงการปฏิบัติงาน แบบบันทึกผลการปฏิบัติงาน
แบบสังเกตการปฏิบัติงานและแบบสอบถามการปฏิบัติงาน โดยส่วนใหญ่มีการนำผลการประเมิน
มาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา

1.2.3 ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้าน
งบประมาณ เนื่องจากการจัดทำแผนงาน/โครงการกับการจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกัน
นอกจากนี้งบประมาณที่ได้รับมีจำนวนจำกัด อันดับที่ 2 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านบุคลากร
เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน เพราะมีบุคลากรไปช่วยราชการ และขาด
บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้การแบ่งฝ่ายของศึกษานิเทศก์
มีผลทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานมีจำกัดมากขึ้น อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านการ
สนับสนุนจากผู้บริหาร เนื่องจากการบริหารบางส่วนเข้าใจงานนิเทศการศึกษาไม่เพียงพอ รวมทั้ง
การให้ความสำคัญในงานวิชาการน้อย ผู้บริหารส่วนใหญ่จะมอบหมายงานให้ศึกษานิเทศก์
รับผิดชอบมาก ส่วนการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคนั้นผู้ปฏิบัติงานต้องแก้ไขด้วยตนเอง ซึ่งทำให้
ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ขาดขวัญ/กำลังใจในการทำงาน โดยเฉพาะการพิจารณาความดีความชอบ
ในกรณีพิเศษจะได้รับน้อยมาก อันดับที่ 4 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านระยะเวลาในการ
ปฏิบัติงาน เนื่องจากศึกษานิเทศก์มีงานที่จะต้องรับผิดชอบมาก ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน
มีมากขึ้น รวมทั้งการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนกัน และการจัดสรรงบประมาณให้ล่าช้า ทำให้การปฏิบัติงาน
ไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด อันดับที่ 5 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านการประสานงาน
เนื่องจากการแบ่งฝ่ายปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ทำให้การประสานงานต้องจัดทำหลายฝ่าย
รวมทั้งมีขั้นตอนที่ซับซ้อน นอกจากนี้การได้รับมอบหมายงานมากทำให้ขาดการประสานงาน
และในบางหน่วยงาน สำนักงานของศึกษานิเทศก์อยู่ห่างจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ทำให้การประสานงานมีน้อยและล่าช้า

ปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานตามหน้าที่นั้น ทำให้
ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพไม่ดีพอ สำหรับการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงาน
ส่วนใหญ่ผู้รับผิดชอบงานเป็นผู้แก้ไขโดยการวิเคราะห์และแก้ไขความสับสนปัญหาด้วยตนเอง

1.2.4 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดที่มีหลายประการได้แก่

ประการแรกได้แก่ข้อเสนอแนะในด้านบุคลากร ศึกษานิเทศก์
ให้ขอเสนอแนะว่าจำนวนศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน ควรเพิ่มศึกษานิเทศก์
ฝ่ายนิเทศการศึกษาในด้านการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ด้านกลุ่มประสบการณ์
การเรียนรู้ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ด้านการจัดทำเครื่องมือวัดผลและ
ขอทดสอบมาตรฐาน ด้านการประเมินมาตรฐานการเรียนการสอน เทคโนโลยีและศิลปะ ใน
ฝ่ายแผนพัฒนาควรเพิ่มศึกษานิเทศก์ในด้านการใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดทำนโยบายและ
การพัฒนากิจการประถมศึกษา ด้านการจัดทำข้อมูลและสถิติทางการศึกษา ด้านการพัฒนามูลฐาน
และด้านการจัดทำงบประมาณ สำหรับการเพิ่มพูนความรู้ของศึกษานิเทศก์นั้น ในฝ่ายนิเทศการศึกษา
ส่วนใหญ่ต้องการเพิ่มพูนความรู้ในด้านการวิจัยและพัฒนากิจการการเรียนการสอน ด้านการประเมินมาตรฐาน
การเรียนการสอน ด้านการจัดทำเครื่องมือวัดผลและขอทดสอบมาตรฐาน ด้านกลุ่มประสบการณ์
การเรียนรู้ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา
ในฝ่ายแผนพัฒนาส่วนใหญ่ต้องการเพิ่มพูนความรู้ในด้านการใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดทำ
นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา ด้านการจัดทำงบประมาณ ด้านการจัดทำข้อมูลและสถิติ
ทางการศึกษา ด้านการพัฒนามูลฐาน ด้วยวิธีการประชุมปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การอบรม
การสัมมนา การศึกษาเอกสารความรู้ต่าง ๆ และการศึกษาต่อ โดยต้องการให้มีการเพิ่มพูน
ความรู้ในวันปฏิบัติราชการตามปกติ ในระหว่างปิดภาคเรียนของสถานศึกษา ในวันเสาร์ -
อาทิตย์ และหลังการปฏิบัติงานประจำวัน

ประการที่ 2 ได้แก่ออกข้อเสนอแนะในด้านงบประมาณ ศึกษานิเทศก์
ให้ขอเสนอแนะว่า เนื่องจากหน่วยศึกษานิเทศก์ทุกจังหวัดได้รับงบประมาณไม่เพียงพอในการ
ปฏิบัติงาน ควรเพิ่มงบประมาณเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่ต่องการใช้ในการดำเนินงานและเงินงบประมาณ

ประการที่ 3 ได้แก่ออกข้อเสนอแนะในด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ
เครื่องใช้ และยานพาหนะของหน่วยงานซึ่งมีไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน ศึกษานิเทศก์ให้
ข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มรถยนต์ วัสดุสำนักงาน เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องฉายเอกสาร เครื่อง-
คอมพิวเตอร์ เครื่องโรเนียวและโสตทัศนอุปกรณ์

ประการที่ 4 ได้แก่ออกข้อเสนอแนะในด้านการปรับปรุง/ส่งเสริม
หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ให้ขอเสนอแนะว่า

ควรปรับปรุงในด้านบุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ การเพิ่มทุนความรู้ สถานที่ทำงาน การเสริมขวัญกำลังใจ การมอบหมายงานและการปฏิบัติงาน ในด้านการส่งเสริม หน่วยศึกษานิเทศก์ ศึกษาพิเศษให้ขอเสนอแนะว่าควรส่งเสริมในด้านขวัญ/กำลังใจ โครงสร้างของหน่วยงาน ความมั่นคงของงาน เงินเดือนและสวัสดิการ

ขอเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ ศึกษาพิเศษ ส่วนใหญ่ในขอเสนอแนะว่าควรปรับปรุงแก้ไขหน้าที่ของศึกษาพิเศษ สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2524 ทุกระคับให้ชัดเจนและเหมาะสม ไม่ควร เปลี่ยนบทบาท หน้าที่ของศึกษาพิเศษตามนโยบายของผู้บริหารในหน่วยงานต้นสังกัดโดยไม่ได้ แก้ไขระเบียบ ดังที่ปฏิบัติในปัจจุบัน การปฏิบัติงานควรรักษาให้ศึกษาพิเศษมีความคล่องตัวมากขึ้น ควรมีการปรับโครงสร้างของหน่วยศึกษาพิเศษให้เหมาะสมและมั่นคงขึ้น นอกจากนี้ยังได้ เสนอแนะว่าควรปรับปรุงการดำเนินงานให้เหมาะสมกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ควรให้ ศึกษาพิเศษได้รักษาความรู้ความสามารถและประจวบร่วมกันในเขตการศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยเฉพาะผู้บริหารควรลดงานธุรการที่มอบหมายให้ศึกษาพิเศษลง โดยให้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ ที่กำหนดไว้จริง ๆ และควรรวมศึกษาพิเศษทุกสังกัดจัดตั้ง เป็นกรมศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวง หรือรวมศึกษาพิเศษทั้งหมดให้สังกัดกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การปฏิบัติงานตามหน้าที่ ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงาน ตามหน้าที่เฉพาะงานแต่ละงานของศึกษาพิเศษสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

2.1 งานฝ่ายนิเทศการศึกษา

2.1.1 งานส่งเสริมการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดให้เป็นไป

ตามมาตรฐาน ปีงบประมาณ 2528 - 2529

งาน/โครงการที่ศึกษาพิเศษสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด เขตการศึกษา 1 จัดทำในการปฏิบัติงานส่งเสริมการเรียนการสอนของโรงเรียนใน สังกัดให้เป็นไปตามมาตรฐานในปีงบประมาณ 2528 - 2529 ได้แก่

1. โครงการเร่งรัดคุณภาพการเรียนการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์
2. โครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับ
  - 2.1 งานเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียน
  - 2.2 งานเสริมสร้างวินัยในโรงเรียน

2.3 งานจัดตั้งสหกรณ์ในโรงเรียน

2.4 งานจัดตั้งสภานักเรียน

2.5 งานจัดชุมนุมทางวิชาการ

2.6 งานแนะแนวในโรงเรียน

3. โครงการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน

4. โครงการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาก่อนประถมศึกษา

5. โครงการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา

การปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงานเพราะมีความรู้ความสามารถในงานด้านนี้ สัมผัสใจที่จะปฏิบัติงานนี้ และหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศมอบหมายให้โดยตรง โดยส่วนใหญ่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายในลักษณะของการเป็นผู้ปฏิบัติงาน เป็นผู้ประสานงาน และเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน ซึ่งงานที่ได้รับมอบหมายนี้ได้กำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด นโยบายของจังหวัด และกำหนดเป็นนโยบายใหม่เพื่อการพัฒนา ส่วนผู้รับผิดชอบในการวางแผนงาน/โครงการได้แก่ศึกษานิเทศผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรง และหัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบงานในฝ่ายนี้ โดยได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานของตนเองแล้วประสานกับบุคคลอื่นเพื่อทำงานร่วมกัน ทั้งผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น ในการปฏิบัติงานนี้ได้มีการชี้แจงรายละเอียดของการทำงานให้ผู้ร่วมงานทราบด้วยวิธีการบรรยายให้ทราบในที่ประชุมและจัดทำเอกสารแจ้งให้ทราบ ในการนี้ผู้บริหารและผู้ร่วมงานในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในด้านการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานวัสดุอุปกรณ์งบประมาณและเครื่องมือเครื่องใช้

การประเมินผลการปฏิบัติงานศึกษานิเทศส่วนใหญ่ใช้วิธีการตรวจผลงาน และสังเกตการปฏิบัติงาน โดยที่ศึกษานิเทศผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรง และคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานนี้แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปของเอกสารและได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา งาน/โครงการระยะยาวและต่อเนื่อง

ในการปฏิบัติงานนี้ ศึกษานิเทศส่วนใหญ่ต้องการให้มีการสนับสนุนในด้านเงินงบประมาณ บุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ และความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน โดยที่ศึกษานิเทศผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานในระดับมาก และปานกลาง แต่อย่างไรก็ตามศึกษานิเทศต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการประเมินมาตรฐาน

การเรียนรู้การสอน การวิจัย การวางแผน และเทคนิคการบริหารโครงการด้วยวิธีการ
ศึกษาจากเอกสาร การฝึกอบรม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะว่า ควรระบุขอบข่ายของงานนี้
ให้ชัดเจน

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานนี้มีในด้านการศึกษาบุคลากรที่มี
ความรู้ความเข้าใจในงานนี้ ระยะเวลาในการทำงานมีจำกัด งบประมาณและบุคลากร
ไม่เพียงพอ โดยมีปัญหาในด้านงบประมาณและบุคลากรเป็นอันดับแรก ปัญหาด้านระยะเวลา
ในการปฏิบัติงานเป็นลำดับที่ 2 และปัญหาด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นลำดับที่ 3 ปัญหา
และอุปสรรคดังกล่าวทำให้ผลการดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพดีพอ ซึ่งการแก้ไขปัญหา/อุปสรรค
ที่เกิดขึ้นนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง เสนอหัวหน้าหน่วยงานพิเศษ
และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตรมาแก้ไข

2.1.2 งานจัดทำเครื่องมือวัดผล พัฒนาเกี่ยวกับการประเมินผล
และขอทดสอบมาตรฐานของจังหวัดและจัดทำคลังข้อสอบ ปีงบประมาณ 2528 - 2529

งาน/โครงการที่ศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษา
จังหวัด เขตการศึกษา 1 จัดทำในการปฏิบัติงานจัดทำเครื่องมือวัดผล พัฒนาเกี่ยวกับการ
ประเมินผลและขอทดสอบมาตรฐานของจังหวัดและจัดทำคลังข้อสอบในงบประมาณ
2528 - 2529 คือโครงการสร้างข้อทดสอบมาตรฐาน การปฏิบัติงานนี้ ศึกษาพิเศษส่วนใหญ่
ได้รับมอบหมายงานเพราะสมัครใจที่จะปฏิบัติงานนี้และหัวหน้าหน่วยงานพิเศษมอบหมายให้
โดยตรง โดยส่วนใหญ่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายในลักษณะของการเป็นผู้ปฏิบัติงาน
เป็นผู้ประสานงาน และผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน ซึ่งงานที่ได้รับมอบหมายนี้ได้กำหนดนโยบาย
ให้สอดคล้องกับนโยบายตนเอง และนโยบายของจังหวัด ส่วนผู้รับผิดชอบในการวางแผนงาน/
โครงการได้แก่ศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษา
แล้วประสานกับบุคคลอื่นเพื่อทำงานร่วมกัน ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ปฏิบัติงานร่วมกับ
คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น ในการปฏิบัติงานนี้ได้มีการชี้แจงรายละเอียดของ การดำเนินงาน
ให้ผู้ร่วมงานรับทราบด้วยวิธีการบรรยายให้ทราบในที่ประชุม ในการนี้ผู้บริหารและผู้ร่วมงาน
ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานนี้ในด้านการศึกษาความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

การประเมินผลการปฏิบัติงานศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษาใช้วิธีการ
ตรวจสอบงานและสังเกตการปฏิบัติงาน โดยมีศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษา
หัวหน้าหน่วยงานพิเศษ เป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานแล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน

ในรูปของเอกสาร และได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มี
ข้อบกพร่องหรือมีปัญหา

ในการปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ต้องการให้การศึกษา
สนับสนุนในด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ และด้านความรู้ความเข้าใจใน
การปฏิบัติงาน โดยที่ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง
แต่อย่างไรก็ตามศึกษานิเทศก์ต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการสร้างข้อตกลงมาตรฐานและ
จัดทำคลังข้อสอบด้วยวิธีการศึกษาครูงานและการฝึกอบรม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะว่าควรสร้าง
ข้อตกลงมาตรฐานร่วมกันในเขตการศึกษา และควรรีให้ศึกษานิเทศก์ในหน่วยงานร่วมมือกัน
ในการสร้างข้อตกลงมาตรฐาน

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานนี้มีในด้านระยะเวลาในการ
ทำงานมีจำกัด บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในงานนี้ และ
งบประมาณไม่เพียงพอ โดยมีปัญหาในด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นอันดับแรก ปัญหา
ในด้านบุคลากรเป็นอันดับที่ 2 ปัญหาในด้านงบประมาณเป็นอันดับที่ 3 และปัญหาในการ
สนับสนุนจากผู้บริหารเป็นอันดับที่ 4 ปัญหา/อุปสรรคดังกล่าวทำให้ผลการดำเนินงานไม่มี
ประสิทธิภาพดีพอ ซึ่งการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้นนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไข
ปัญหาด้วยตนเอง เสนอคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแก้ไขและเสนอหัวหน้าฝ่ายพิจารณาแก้ไข

2.1.3 งานสนับสนุนงานวิชาการแก่โรงเรียนในสังกัด ปีงบประมาณ
2528 - 2529

งาน/โครงการที่ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัด เขตการศึกษา 1 จัดทำในการปฏิบัติงานสนับสนุนงานวิชาการแก่โรงเรียนในสังกัด
ปีงบประมาณ 2528 - 2529 คือ

1. โครงการส่งเสริมการจัดห้องสมุดโรงเรียน
2. โครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการ
3. โครงการจัดตั้งศูนย์สื่อการเรียนและให้บริการสื่อการเรียน
4. โครงการนิเทศติดตามผลการใช้วิทยุโรงเรียน
5. โครงการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี
ทางการศึกษา

การปฏิบัติงานที่ศึกษานิเทศส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงานเพราะมีความรู้ความสามารถในงานด้านนี้ และสมัครใจที่จะปฏิบัติงานนี้ โดยส่วนใหญ่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายในลักษณะของการเป็นผู้ปฏิบัติงาน เป็นผู้ประสานงาน และเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน ซึ่งงานที่ได้รับมอบหมายนี้ได้กำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด นโยบายของจังหวัดและกำหนดเป็นนโยบายใหม่เพื่อการพัฒนา ส่วนผู้รับผิดชอบในการวางแผนงาน/โครงการใดก็ตามที่ศึกษานิเทศผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรง โดยได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานของตนเองแล้วประสานกับบุคคลอื่นเพื่อทำงานร่วมกัน ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น ในการปฏิบัติงานที่ได้มีการชี้แจงรายละเอียดของการทำงานให้ผู้ร่วมงานทราบด้วยวิธีการบรรยายให้ทราบในที่ประชุม ในการนี้ผู้บริหารและผู้ร่วมงานให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานนี้ ในด้านการให้วางรวมเมื่อในการปฏิบัติงาน ด้านงบประมาณ และด้านเครื่องมือเครื่องใช้

การประเมินผลการปฏิบัติงาน ศึกษานิเทศส่วนใหญ่ใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติงานและการตรวจผลงาน โดยมีศึกษานิเทศผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรงเป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานนี้ แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปของเอกสาร และได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา

ในการปฏิบัติงานที่ศึกษานิเทศส่วนใหญ่ต้องการให้มีการสนับสนุนในด้านบุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้และงบประมาณ โดยที่ศึกษานิเทศผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง แต่อย่างไรก็ตามที่ศึกษานิเทศต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการจัดศูนย์วิชาการด้วยวิธีการฝึกอบรม การศึกษาคูงาน และการศึกษาจากเอกสาร พร้อมทั้งให้ขอเสนอแนะว่าควรให้ศึกษานิเทศมีอิสระในการทำงาน และเพิ่มงบประมาณเพื่อให้จังหวัดจัดศูนย์วิชาการเคลื่อนที่สำหรับให้บริการแก่โรงเรียน

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานนี้มีในด้านงบประมาณไม่เพียงพอ ระยะเวลาในการทำงานมีจำกัด และบุคลากรไม่เพียงพอ โดยมีปัญหาในด้านงบประมาณเป็นอันดับแรก ปัญหาในด้านบุคลากรเป็นอันดับที่ 2 ปัญหาในการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นอันดับที่ 3 และปัญหาในด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 4 ซึ่งปัญหา/อุปสรรคดังกล่าวทำให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นนี้ใช้วิธีการเสนอหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศที่จรรยาบรรณแก้ไข และเสนอคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแก้ไข

2. 1. 4 งานวิจัยและสัมมนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในระดับก่อน
ประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา ตลอดจนส่งเสริมการค้นคว้าทดลองในระดับอำเภอหรือ
กิ่งอำเภอ ปีงบประมาณ 2528 - 2529

งาน/โครงการที่ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัด เขตการศึกษา 1 จัดทำในการปฏิบัติงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนในระดับ
ก่อนประถมศึกษา ตลอดจนส่งเสริมการค้นคว้า ทดลองในระดับอำเภอหรือกิ่งอำเภอ
ปีงบประมาณ 2528 - 2529 คือ

1. โครงการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. โครงการวิจัยเรื่อง "การศึกษาสภาพปัญหาการเรียน
การสอนภาษาอังกฤษของครูในโรงเรียนประถมศึกษา"
3. โครงการวิจัยเรื่อง "การทดลองใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนา
สมรรถภาพการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 1"

การปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงานเพราะ
สมัครใจที่จะปฏิบัติงานนี้ และไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในงานด้านนี้โดยตรง โดย
ส่วนใหญ่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายในลักษณะของการเป็นผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งงานที่ได้รับ
มอบหมายนี้โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายคณบดีศึกษานิเทศก์ ส่วนผู้รับผิดชอบในการ
วางแผนงาน/โครงการ ได้แก่วิชาการศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรง โดยได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน
ของตนเองแล้วประสานกับบุคลากรเพื่อทำงานร่วมกัน ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ปฏิบัติงาน
ร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น ในการปฏิบัติงานนี้ได้มีการชี้แจงรายละเอียดของการทำงาน
ใหญ่รวมงานทราบด้วยวิธีการบรรยายให้ทราบในที่ประชุม ในการนี้ผู้บริหารและผู้บริหารรวมงาน
ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานในด้านการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

การประเมินผลการปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการ
สังเกตการปฏิบัติงานและตรวจผลงาน โดยมีศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรงเป็นผู้
ประเมินผลการปฏิบัติงานแล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปของเอกสาร และได้นำผล
การประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา

ในการปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ต้องมีการแก้ปัญหา
ในดำเนินงานประมาณ บุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ และความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน

โดยที่ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานน้อย ในการนี้ศึกษานิเทศก์ต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้วยวิธีการฝึกอบรมและศึกษาจากเอกสาร พร้อมทั้งขอเสนอแนะว่าควรให้ศึกษานิเทศก์มีอิสระในการดำเนินงานวิจัย ไม่ควรจำกัดความคิด โดยกำหนดให้วิจัยทดลองเท่านั้น และงานวิจัยควรเป็นงานที่ดำเนินการโดยศึกษานิเทศก์ในหน่วยงานทุกคน ไม่ควรระบุเฉพาะว่าเป็นของคนที่คนหนึ่ง ส่วนงบประมาณที่จัดสรรให้ควรแยกจากการสร้างขอทดสอบมาตรฐาน

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานนี้มีในด้านระยะเวลาในการทำงานมีจำกัด ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในงานนี้ และงบประมาณไม่เพียงพอ โดยมีปัญหาในด้านงบประมาณเป็นอันดับแรก ปัญหาด้านบุคลากรและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 2 และปัญหาในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นอันดับที่ 3 ปัญหา/อุปสรรคดังกล่าวทำให้ผลการดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพดีพอ ซึ่งการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้นนั้นใช้วิธีการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาคายตนเอง และเสนอหัวหน้าหน่วยงานศึกษานิเทศก์พิจารณาแก้ไข

2.1.5 งานให้ความร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษา ส่งเสริมการศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด จริยธรรม และวัฒนธรรม ปิงบประมาณ 2528 - 2529

งาน/โครงการที่ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 จัดทำในการปฏิบัติงานให้ความร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษา ส่งเสริมการศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด จริยธรรม และวัฒนธรรม ปิงบประมาณ 2528 - 2529 คือ

1. โครงการอบรมวิชาลูกเสือแก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
2. โครงการจัดงานแข่งขันกีฬาและกรีฑานักเรียน
3. โครงการอบรมจริยศึกษาแก่ครูผู้สอน
4. โครงการสู่ศึกษาสายการศึกษา
5. โครงการอบรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาดแก่ครูผู้สอน

6. โครงการประกวดมารยาทไทยในสถานศึกษา

7. โครงการคัดเลือกสถานศึกษาที่จัดกิจกรรมจริยศึกษาดีเด่น

การปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงานเพราะมีความรู้ความสามารถในงานด้านนี้ และสมัครใจที่จะปฏิบัติงานนี้ โดยส่วนใหญ่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายในลักษณะของการเป็นผู้ปฏิบัติงาน เป็นผู้ประสานงาน และเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน ซึ่งงานที่ได้รับมอบหมายนี้ได้อำนาจนโยบายในสอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและนโยบายของจังหวัด ส่วนผู้รับผิดชอบในการวางแผนงาน/โครงการใดแก่ศึกษานิเทศผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรง โดยได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานของตนเองแล้วประสานกับบุคคลอื่นเพื่อทำงานร่วมกัน ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นในการปฏิบัติงานนี้ได้มีการชี้แจงรายละเอียดของการทำงานให้ผู้ร่วมงานทราบด้วยวิธีการบรรยายให้ทราบในที่ประชุม ในการนี้ผู้บริหารและผู้ร่วมงานในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในค่านิยมประมาท เครื่องมือเครื่องใช้ ขวัญ/กำลังใจ และการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

การประเมินผลการปฏิบัติงานศึกษานิเทศส่วนใหญ่ใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน และตรวจผลงานโดยมีคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นผู้ประเมินผล แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปของเอกสาร และได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา

ในการปฏิบัติงานนี้ ศึกษานิเทศส่วนใหญ่ต้องการให้มีการสนับสนุนในด้านเครื่องมือเครื่องใช้และเงินงบประมาณ โดยที่ศึกษานิเทศผู้ปฏิบัติงานนี้ส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง อย่างไรก็ตามศึกษานิเทศมีความต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับจริยธรรม และวัฒนธรรมด้วยวิธีการฝึกอบรมและการศึกษาคูณาน พร้อมทั้งให้ขอเสนอแนะในการปฏิบัติงานนี้ว่าศึกษานิเทศผู้ปฏิบัติงานนี้ในลักษณะการประสานงาน ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขงานในหน้าที่ให้เหมาะสมกับงานของศึกษานิเทศ หรือมอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การประสานงานรับผิดชอบงานนี้

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานนี้มีในด้านระยะเวลาในการทำงานมีจำกัดและงบประมาณไม่เพียงพอ โดยมีปัญหาในด้านบุคลากรเป็นอันดับที่ 1 ปัญหาในด้านงบประมาณและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 2 และปัญหาในการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นอันดับที่ 3 ปัญหา/อุปสรรคดังกล่าวทำให้ผลการดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพเต็มที่ ซึ่งได้มีการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้นโดยการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหากด้วยตนเอง

และเสนอคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแก้ไข

2.1.6 งานการปฏิบัติงานวิชาการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจาก
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ปังบประมาณ 2528 - 2529

งาน/โครงการที่ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัด เขตการศึกษา 1 จัดทำในการปฏิบัติงานวิชาการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัด ปังบประมาณ 2528 - 2529 คือ

1. โครงการนิเทศความพร้อมวันเปิดเรียน
2. โครงการสัมมนาการนิเทศการศึกษา
3. โครงการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน
4. โครงการปรับปรุงโรงเรียนที่ทำการกลุ่มโรงเรียน
5. โครงการอาหารเสริม
6. โครงการจัดทำแผนการสอนย่อย
7. โครงการปรอท 200 ปีการศึกษา 2529
8. โครงการอบรมครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน
9. งานเป็นกรรมการ งานการประชุม งานธุรการในโครงการ
และการประกวดต่าง ๆ

การปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงานเพราะ
มีความรู้ความสามารถในงานด้านนี้ และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมายให้โดยตรง
โดยส่วนใหญ่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายในลักษณะของการ เป็นผู้ปฏิบัติงานและควบคุมดูแล
การปฏิบัติงาน ซึ่งงานที่ได้รับมอบหมายกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายคนสังกัดและ
นโยบายของจังหวัด สำหรับผู้รับผิดชอบในการวางแผน/โครงการใดศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ
งานนี้โดยตรง และคณะกรรมการที่แต่งตั้งจากศึกษานิเทศก์ทั้งสองฝ่าย โดยได้จัดทำปฏิทิน
ปฏิบัติงานของตนเองแล้วประสานกับบุคคลอื่นเพื่อทำงานร่วมกัน และกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานของ
ตนเอง แล้วดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ปฏิบัติงาน และผู้
รับผิดชอบโครงการปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น ในการปฏิบัติงานนี้ได้มีการชี้แจง
รายละเอียดของการดำเนินงานให้ผู้ร่วมงานทราบด้วยวิธีการบรรยายให้ทราบในที่ประชุม
ในการนี้ ผู้บริหารและผู้ร่วมงานในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในด้านการศึกษาความร่วมมือในการ
ปฏิบัติงาน งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์

การประเมินผลการปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการ
ตรวจสอบผลงานและสังเกตการปฏิบัติงาน โดยมีศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานในหน้าที่โดยตรง
เป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปของ เอกสาร และ
ให้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา

ในการปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการสนับสนุน
ในด้านบุคลากรและเครื่องมือเครื่องใช้ โดยที่ศึกษานิเทศก์ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความรู้
ความสามารถในการปฏิบัติงานปานกลาง การเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์
ส่วนใหญ่ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานว่าควรมีการ
พิจารณามอบหมายงานให้เหมาะสมกับหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารควรให้ความสนใจ
และให้การสนับสนุนในการปฏิบัติงานนี้มากขึ้น

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานนี้มีในด้านระยะเวลาในการ
ทำงานมีจำกัด ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในงานมี งบประมาณและบุคลากรไม่เพียงพอ
โดยมีปัญหาด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นอันดับแรก ปัญหาในด้านงบประมาณและ
บุคลากรเป็นอันดับที่ 2 ปัญหาในการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นอันดับที่ 3 ปัญหา/อุปสรรค
ดังกล่าวทำให้ผลการดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพดีพอ ซึ่งได้มีการแก้ไขปัญหา/อุปสรรค
ที่เกิดขึ้นโดยการเสนอผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาแก้ไข เสนอหัวหน้าหน่วย
ศึกษานิเทศก์พิจารณาแก้ไข และวิเคราะห์ปัญหา/แก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง

2.2 งานฝ่ายแผนพัฒนา

2.2.1 งานจัดทำนโยบายการดำเนินงานและแผนการการ

ประถมศึกษาของจังหวัด ปีงบประมาณ 2528 - 2529

งาน/โครงการที่ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัด เขตการศึกษา 1 จัดทำในการปฏิบัติงาน จัดทำนโยบายการดำเนินงานและแผนการ
การประถมศึกษาของจังหวัดในปีงบประมาณ 2528 - 2529 คือ

1. โครงการจัดทำแผนพัฒนาการประถมศึกษาประจำปี
2. โครงการจัดทำแผนติดตาม ควบคุม กำกับการปฏิบัติงาน
การปฏิบัติงานที่ศึกษานิเทศก์ได้รับมอบหมายงาน เพราะมีความรู้

ความสามารถในงานด้านนี้ ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในงานด้านนี้โดยตรง และ
หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์มอบหมายให้โดยตรง โดยส่วนใหญ่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

ในลักษณะของการเป็นผู้ปฏิบัติงาน และเป็นผู้ประสานงาน ซึ่งงานที่ได้รับมอบหมายนี้ได้กำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด นโยบายของจังหวัดและกำหนดเป็นนโยบายใหม่เพื่อการพัฒนา สำหรับผู้รับผิดชอบในการวางแผนงาน/โครงการใดแก่ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรง และคณะกรรมการที่ตั้งจากศึกษานิเทศก์ทั้งสองฝ่าย โดยได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานของตนเองแล้วประสานกับบุคคลอื่นเพื่อทำงานร่วมกัน ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการที่ตั้งขึ้น ในการปฏิบัติงานนี้ได้มีการชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินงานให้ผู้รวมงานทราบด้วยวิธีการบรรยายให้ทราบในที่ประชุมและจัดทำเอกสารแจ้งให้ทราบในการนี้ผู้บริหารและผู้รวมงานให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานนี้ในด้านวัสดุอุปกรณ์การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน งบประมาณและเครื่องมือเครื่องใช้

การประเมินผลการปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการตรวจผลงานและสังเกตการปฏิบัติงาน โดยมีศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานในหน้าที่นี้โดยตรงเป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปของเอกสาร และได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา และวิธีการดำเนินงานทั้งหมด

ในการปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการสนับสนุนในด้านบุคลากร งบประมาณและความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน โดยที่ศึกษานิเทศก์ผู้ปฏิบัติงานนี้ส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง การเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร การฝึกอบรมและการศึกษาดูงานหรือฟังข้อเสนอนี้ในการปฏิบัติงานนี้ว่า ทบวงงานต้นสังกัดควรกำหนดรูปแบบของแผนแต่ละระดับให้สอดคล้องกัน ไม่ควรกำหนดให้เขียนโครงการทุก ๆ งาน เพราะบางงานเนื้องานปรองปรองก็ไม่ต้องเขียนโครงการซ้ำ ๆ และมีจำนวนโครงการมาก

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานนี้มีในด้านระยะเวลาในการทำงานมีจำกัดบุคลากรไม่เพียงพอ และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในงานนี้ โดยมีปัญหาในด้านบุคลากรเป็นอันดับแรก ปัญหาในด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 2 ปัญหาในด้านงบประมาณเป็นอันดับที่ 3 และปัญหาในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นปัญหาอันดับที่ 4 ปัญหา/อุปสรรคดังกล่าวทำให้ผลการดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพดีพอและล่าช้ากว่ากำหนด ซึ่งได้มีการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้นโดยการวิเคราะห์ปัญหา/แก้ไขปัญหาคายตนเอง และเสนอผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาแก้ไข

2.2.2 งานจัดทำงบประมาณ เพื่อการประถมศึกษาในจังหวัด

ปีงบประมาณ 2528 - 2529

งาน/โครงการที่ศึกษานิสิตศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัด เขตการศึกษา 1 จัดทำในการปฏิบัติงานจัดทำงบประมาณ เพื่อการประถมศึกษาใน
จังหวัด ในปีงบประมาณ 2528 - 2529 คือ

1. โครงการจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณประจำปี
2. โครงการจัดทำรายงานผลการใช้งบประมาณประจำปี
การปฏิบัติงานที่ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ได้รับการมอบหมายให้

รับผิดชอบงาน เพราะสมัครใจที่จะปฏิบัติงานนี้และหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์มอบหมายให้โดยตรง
โดยส่วนใหญ่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายในลักษณะของการเป็นผู้ปฏิบัติงาน และเป็นผู้ควบคุม
ดูแลการปฏิบัติงานซึ่งงานที่ได้รับมอบหมายนี้ได้กำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด
และนโยบายของจังหวัด สำหรับผู้รับผิดชอบในการวางแผนงาน/โครงการใดก็ตามที่ศึกษานิเทศก์
ผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรง และคณะกรรมการที่แต่งตั้งจากศึกษานิเทศก์ทั้งสองฝ่าย โดยได้จัดทำ
ปฏิทินปฏิบัติงานของตนเองแล้วประสานกับบุคคลอื่นเพื่อทำงานร่วมกัน ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบโครงการ
เป็นผู้ปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น ในการปฏิบัติงานนี้ได้มีการชี้แจงรายละเอียด
ของการทำงานให้ผู้ร่วมงานทราบด้วยวิธีการจัดทำเอกสารแจ้งให้ทราบและบรรยายให้ทราบ
ในที่ประชุม ในการนี้ผู้บริหารและผู้ร่วมงานให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานนี้ในด้านวัสดุอุปกรณ์
การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานและเครื่องมือเครื่องใช้

การประเมินผลการปฏิบัติงาน ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการ
ตรวจผลงานและสังเกตการปฏิบัติงาน โดยมีศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรง คณะ
กรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน และหัวหน้าฝ่ายเป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน แล้วจัดทำ
รายงานผลการปฏิบัติงานในรูปของเอกสาร และได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการ
ปฏิบัติงานในเรื่องที่ข้อบกพร่องหรือมีปัญหา

การสนับสนุนการปฏิบัติงาน ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ต้องการให้
มีการสนับสนุนในด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน งบประมาณ บุคลากรและเครื่องมือ
เครื่องใช้ โดยที่ศึกษานิเทศก์ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลางและน้อย
ในการนี้ศึกษานิเทศก์ต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการจัดตั้งงบประมาณ การบริหารงบประมาณ
ด้วยวิธีการฝึกอบรม และศึกษาจากเอกสาร พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานนี้ว่า

การพิจารณามอบหมายงานนี้ให้เหมาะสมกับหน้าที่ที่ระบุไว้เพื่อไม่ให้ซ้ำซ้อนกับงานของ
เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานที่มีในต้นระยะเวลาในการ
ทำงานมีจำกัด งบประมาณไม่เพียงพอและขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในงานนี้ โดย
มีปัญหาคาดานบุคลากรเป็นอันดับที่ 1 ปัญหาในด้านงบประมาณเป็นอันดับที่ 2 ปัญหาในด้าน
ระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 3 และปัญหาในด้านความสัมพันธ์กับผู้บริหารเป็น
อันดับที่ 4 ปัญหา/อุปสรรคดังกล่าวทำให้ผลการดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพดีพอ ทั้งนี้
ได้มีการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้นโดยการเสนอหัวหน้าหน่วยงานพิเศษพิจารณาแก้ไข
เสนอผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาแก้ไข วิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขได้
ด้วยตนเอง

2.2.3 งานการประสานงานการพัฒนาบุคลากรของจังหวัด
ปีงบประมาณ 2528 - 2529

งาน/โครงการที่ศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษา
จังหวัด เขตการศึกษา 1 จัดทำในการปฏิบัติงานการประสานงานการพัฒนาบุคลากรของ
จังหวัดปีงบประมาณ 2528 - 2529 คือ

1. โครงการพัฒนาครูประจำการร่วมกับมหาวิทยาลัยและ
วิทยาลัยครู
2. โครงการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมข้าราชการสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด
3. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการวางแผนและการบริหาร
โรงเรียน
4. โครงการพัฒนาประธานกลุ่มโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียน
5. โครงการพัฒนาบุคลากรของจังหวัด
6. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
การบริหารงานประชุม

การปฏิบัติงานนี้ศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษานิสิตศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการมอบหมายให้รับผิดชอบ
งาน เพราะหัวหน้าหน่วยงานพิเศษมอบหมายให้โดยตรง โดยส่วนใหญ่รับผิดชอบงานที่ได้รับ
มอบหมายในลักษณะของการเป็นผู้ปฏิบัติงาน และเป็นผู้ประสานงาน ซึ่งงานที่ได้รับมอบหมายนี้

ใดกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและนโยบายของจังหวัด สำหรับผู้รับผิดชอบ
 ในการวางแผนงาน/โครงการใดแก่ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรง โดยใดจัดทำ
 ปฏิทินปฏิบัติงานของตนเองแล้วประสานกับบุคคลอื่นเพื่อทำงานร่วมกัน และกำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน
 ของตนเองแล้วดำเนินการตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ปฏิบัติงานและ
 ผู้รับผิดชอบโครงการปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น ในการปฏิบัติงานนี้ ได้มีการ
 ชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินงานให้ผู้ร่วมงานทราบด้วยวิธีการบรรยายให้ทราบในที่ประชุม
 และจัดทำเอกสารแจ้งให้ทราบ ในการนี้ผู้บริหารและผู้ร่วมงาน ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานนี้
 ในด้านการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน งบประมาณ วัสดุและกำลังใจ วัสดุอุปกรณ์ และ
 เครื่องมือเครื่องใช้

การประเมินผลการปฏิบัติงานมี ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ใช้วิธี
 การสังเกตการปฏิบัติงาน การประเมินโครงการและการตรวจผลงาน โดยมีคณะกรรมการ
 ประเมินผลการปฏิบัติงานและศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานในหน้าที่นี้โดยตรง เป็นผู้ประเมินผล
 การปฏิบัติงาน แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปของ เอกสาร และได้นำผลการประเมิน
 มาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่ข้อบกพร่องหรือมีปัญหาและวิธีดำเนินงานทั้งหมด

การสนับสนุนการปฏิบัติงาน ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ต้องการให้มี
 การสนับสนุนในค่างบประมาณ เครื่องมือเครื่องใช้ และความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน
 โดยที่ศึกษานิเทศก์ผู้ปฏิบัติงานนี้ส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานมาก และบางส่วนมีความรู้
 ความสามารถในการปฏิบัติงานน้อย ในการนี้ศึกษานิเทศก์ต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับ
 การจัดประชุมปฏิบัติการ และการฝึกอบรมด้วยวิธีการศึกษาคูณานและศึกษาจากเอกสาร พร้อมทั้ง
 ให้ขอเสนอแนะในการปฏิบัติงานนี้ว่างงานนี้ในระเบียบการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ และขอ
 ปฏิบัติระบุไว้ไม่ชัดเจนซ้ำซ้อนกับฝ่ายนิเทศการศึกษา และฝ่ายการเจ้าหน้าที่การปฏิบัติงานจึง
 เป็นการดำเนินงานของทั้ง 3 ฝ่าย โดยแต่ละฝ่ายจะปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของ
 ฝ่ายนั้น ๆ การปฏิบัติงานจึงมีค่อนข้างน้อย เนื่องจากบุคลากรขาดความเข้าใจ และขาด
 แนวทางในการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ชัดเจน

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานนี้มีในค่านงบประมาณไม่เพียงพอ
 บุคลากรไม่เพียงพอ และระยะเวลาในการทำงานมีจำกัด โดยมีปัญหาในค่านบุคลากรและ
 ระยะเวลาในการทำงานเป็นอันดับที่ 1 ปัญหาในค่านงบประมาณเป็นอันดับที่ 2 และปัญหา
 ในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นอันดับที่ 3 ปัญหา/อุปสรรคดังกล่าวทำให้ผลการดำเนินงาน

ไม่มีประสิทธิภาพดีพอ ทั้งนี้ได้มีการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้นโดยการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาคายตนเอง

2.2.4 งานจัดทำข้อมูลและสถิติทางการศึกษาของจังหวัด

ปีงบประมาณ 2528 - 2529

งาน/โครงการที่ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 จัดทำในการปฏิบัติงานจัดทำข้อมูลและสถิติทางการศึกษาของจังหวัด ปีงบประมาณ 2528 - 2529 คือโครงการจัดทำข้อมูลสถิติ และศูนย์สารสนเทศทางการศึกษา การปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ได้รับการมอบหมายให้รับผิดชอบงาน เพราะหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์มอบหมายให้โดยตรง โดยส่วนใหญ่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายในลักษณะของการเป็นผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งงานที่ได้รับมอบหมายนี้ได้กำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด กำหนดเป็นนโยบายใหม่เพื่อการพัฒนา และสอดคล้องกับนโยบายของจังหวัด

สำหรับผู้รับผิดชอบในการวางแผนงาน/โครงการได้แก่ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรง โดยได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานของตนเองแล้วประสานกับบุคคลอื่นเพื่อทำงานร่วมกัน ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น ในการปฏิบัติงานนี้ได้มีการชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินงานให้ผู้ร่วมงานทราบด้วยวิธีการบรรยายให้ทราบในที่ประชุม และจัดทำเอกสารแจ้งให้ทราบ ในการนี้ผู้บริหารและผู้ร่วมงานให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานนี้ในด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

การประเมินผลการปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติงานและการตรวจผลงาน โดยมีศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานในหน้าที่นี้เป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปของเอกสาร และได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา และวิธีดำเนินงานทั้งหมด

การสนับสนุนการปฏิบัติงาน ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการสนับสนุนในด้านบุคลากร เครื่องมือ เครื่องใช้ ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และงบประมาณ โดยที่ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง และน้อย ในการนี้ศึกษานิเทศก์ต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยวิธีการฝึกอบรมและการศึกษาดูงาน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานนี้ว่าศึกษานิเทศก์ควรดำเนินงาน

ในลักษณะการวิเคราะห์ที่จํายมากกว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบที่กำหนด

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานนี้มีในด้านงบประมาณไม่เพียงพอ บุคลากรไม่เพียงพอ และระยะเวลาในการทำงานมีจำกัด โดยมีปัญหาในด้านบุคลากรและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 1 ปัญหาในด้านงบประมาณเป็นอันดับที่ 2 และปัญหาในการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นอันดับที่ 3 ปัญหา/อุปสรรคดังกล่าวทำให้ผลการดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพดีพอ ทั้งนี้ได้มีการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้นโดยการวิเคราะห์ปัญหา แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และเสนอคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแก้ไข

2.2.5 งานให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุง เลิกล้มโรงเรียนในสังกัด ปีงบประมาณ 2528 - 2529

งาน/โครงการที่ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด เขตการศึกษา 1 จัดทำในการปฏิบัติงานให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุง เลิกล้มโรงเรียนในสังกัดในปีงบประมาณ 2528 - 2529 คืองานให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุง เลิกล้มโรงเรียนในสังกัด การปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ได้รับการมอบหมายให้รับผิดชอบงาน เพราะไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในงานด้านนี้โดยตรง โดยส่วนใหญ่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายในลักษณะของการเป็นผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งงานที่ได้รับมอบหมายนี้ได้กำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด และนโยบายของจังหวัด สำหรับผู้รับผิดชอบในการวางแผนงาน/โครงการใดแก่ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรง โดยได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานของตนเองแล้วประสานกับบุคคลอื่นเพื่อทำงานร่วมกัน ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ปฏิบัติงาน และผู้รับผิดชอบโครงการปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น การปฏิบัติงานนี้ได้มีการชี้แจงรายละเอียดของ การดำเนินงานให้ครูรวมงานทราบด้วยวิธีการบรรยายให้ทราบในที่ประชุม และจัดทำเอกสารแจ้งให้ทราบในการนี้ผู้บริหารและผู้รวมงานในการสนับสนุนการปฏิบัติงานนี้ในการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

การประเมินผลการปฏิบัติงานนี้ ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติงานและตรวจผลงาน โดยมีศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานในหน้าที่นี้โดยตรงเป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปของเอกสาร และได้ นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่ขอบกพร่องหรือมีปัญหา

การสนับสนุนการปฏิบัติงาน ศึกษาพิเศษส่วนใหญ่ต้องการให้มีการสนับสนุนในด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานและบุคลากร โดยที่ศึกษาพิเศษปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง แต่อย่างไรก็ตามศึกษาพิเศษต้องการเพิ่มพูนความรู้ในด้านการจัดตั้ง รวมถึงเลิกโรงเรียน ด้วยวิธีการศึกษาจากเอกสาร การฝึกอบรม และการศึกษาทูลาน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานว่าควรพิจารณาระเบียบ แนวปฏิบัติงานให้ชัดเจน เพราะการดำเนินงานซ้ำซ้อนกับงานของฝ่ายบริหารทั่วไป ซึ่งเป็นฝ่ายหนึ่งในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงาน มีในด้านการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในงานนี้และระยะเวลาในการทำงานมีจำกัด โดยมีปัญหาในด้านบุคลากรเป็นอันดับที่ 1 ปัญหาในการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นอันดับที่ 2 ปัญหาในด้านระยะเวลาในการทำงานเป็นอันดับที่ 3 และปัญหาในด้านงบประมาณเป็นอันดับที่ 4 ปัญหา/อุปสรรคดังกล่าวทำให้ผลการดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพดีพอ ทั้งนี้ได้มีการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยการวิเคราะห์ปัญหา/แก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง และเสนอคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแก้ไข

2.2.6 งานการประสานงานโครงการพิเศษ ปิงประมาณ

2528 - 2529

งาน/โครงการที่ศึกษาพิเศษสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 จัดทำในการปฏิบัติงานการประสานงานโครงการพิเศษในปิงประมาณ 2528 - 2529 คือ

1. โครงการให้การศึกษาเพื่อปลูกฝังความรักชาติ
2. โครงการส่งเสริมโรงเรียนเป็นศูนย์พัฒนาชุมชน
3. โครงการส่งเสริมชุมชนศึกษาสัมพันธ์
4. โครงการประสานงานของหน่วยงานในสี่กระทรวงหลัก

การปฏิบัติงานนี้ศึกษาพิเศษส่วนใหญ่ได้รับการมอบหมายให้รับผิดชอบงานเพราะสมัครใจที่จะปฏิบัติงานนี้ โดยส่วนใหญ่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายในลักษณะของการเป็นพี่ประสานงาน ซึ่งงานที่ได้รับมอบหมายนี้ได้กำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายคนสังกัด สำหรับผู้รับผิดชอบในการวางแผนงาน/โครงการใดแก่ศึกษาพิเศษผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรง และคณะกรรมการที่แต่งตั้งจากศึกษาพิเศษทั้งสองฝ่าย โดยได้จัดทำปฏิทิน

ปฏิบัติงานของตนเองแล้วดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น และผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ปฏิบัติงาน ในการปฏิบัติงานนี้ ได้มีการชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินงานให้ผู้รวมงานทราบด้วยวิธีการบรรยายให้ทราบในที่ประชุม และจัดทำเอกสารแจ้งให้ทราบ ในการนี้ผู้บริหารและผู้รวมงานให้การสนับสนุน การปฏิบัติงานนี้ในค่านงบประมาณ การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน และวัสดุอุปกรณ์

การประเมินผลการปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศส่วนใหญ่ใช้วิธีการ

ตรวจสอบผลงานและประเมินโครงการ โดยมีคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน และศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานในหน้าที่นั้นโดยตรง เป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปของ เอกสาร และได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา เรื่องของงาน/โครงการระยะยาวและต่อเนื่อง

การสนับสนุนการปฏิบัติงาน ศึกษานิเทศส่วนใหญ่ต้องการให้มี

การสนับสนุนในค่านงบประมาณ บุคลากร และเครื่องมือเครื่องใช้ โดยที่ศึกษานิเทศก์ผู้ปฏิบัติงานนี้ ส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง แต่อย่างไรก็ตามศึกษานิเทศก์ต้องการเพิ่มพูนความรู้ เกี่ยวกับการบริหารและการประเมินโครงการ ด้วยวิธีการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน และการศึกษาจากเอกสาร พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานนี้ว่าควรมีการระบุให้ชัดเจนว่างานประเภทใดเป็นงานโครงการพิเศษ และหากกำหนดงานในลักษณะการประสานงานควรมอบหมายให้ฝ่ายอื่น เพราะไม่มีลักษณะของงานวิชาการ

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานนี้ส่วนใหญ่มีในค่านงบประมาณ

ไม่เพียงพอ โดยมีปัญหาในค่านงบประมาณเป็นอันดับที่ 1 ปัญหาในด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 2 ปัญหาในด้านบุคลากรเป็นอันดับที่ 3 และปัญหาในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นอันดับที่ 4 ปัญหา/อุปสรรคดังกล่าวทำให้ผลการดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพ ต่อ ทั้งนี้ได้มีการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้นโดยการเสนอผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัดพิจารณาแก้ไข และวิเคราะห์ปัญหา แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

2.2.7 งานการปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษา

จังหวัด ปีงบประมาณ 2528 - 2529

งาน/โครงการที่ศึกษานิเทศสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัด เขตการศึกษา 1 จัดทำในการปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษา

จังหวัด ปีงบประมาณ 2528 - 2529 ชื่องานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

การปฏิบัติงานนี้ ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานเพราะไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในงานด้านนี้โดยตรง และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมายให้โดยตรง โดยส่วนใหญ่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายในลักษณะของการเป็นผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งงานที่ได้รับมอบหมายนี้ได้กำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด และนโยบายของจังหวัด สำหรับผู้รับผิดชอบในการวางแผนงาน/โครงการใดแก่ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรง โดยได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานของตนเองแล้วประสานกับบุคคลอื่นเพื่อทำงานร่วมกัน ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ปฏิบัติงาน และผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น ในการปฏิบัติงานนี้ได้มีการชี้แจงรายละเอียดของการทำงานให้ผู้ร่วมงานทราบด้วยวิธีการบรรยายให้ทราบในที่ประชุม ในการนี้ผู้บริหารและผู้ร่วมงานให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานนี้ในด้านการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน และงบประมาณ

การประเมินผลการปฏิบัติงานนี้ ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติงานและตรวจผลงาน โดยมีศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานในหน้าที่นี้โดยตรง เป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปของเอกสาร และได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา

การสนับสนุนการปฏิบัติงาน ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการสนับสนุนในด้านบุคลากรและงบประมาณ โดยที่ศึกษานิเทศก์ผู้ปฏิบัติงานนี้ส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง อย่างไรก็ตามศึกษานิเทศก์ต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านเลขานุการ โดยการศึกษาจากเอกสาร หรือทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานที่ว่างานนี้เป็นงานเลขานุการเท่านั้น ควรมอบหมายให้ฝ่ายบริหารทั่วไปดำเนินงาน ศึกษานิเทศก์ควรปฏิบัติงานนี้ในลักษณะของผู้ชี้แจงการดำเนินงานแก่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานนี้ในด้านงบประมาณไม่เพียงพอ บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในงานนี้ และระยะเวลาในการทำงานมีจำกัด โดยมีปัญหาในด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 1 ปัญหาในด้านบุคลากรเป็นอันดับที่ 2 ปัญหาในการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นอันดับที่ 3 ปัญหาในด้านงบประมาณเป็นอันดับที่ 4 ปัญหา/อุปสรรคดังกล่าวทำให้ผลการดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพดีพอ ทั้งนี้ได้มีการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้นโดยการวิเคราะห์ปัญหา แก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง และเสนอผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาแก้ไข

2.2.8 งานการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัด ปังประมาณ 2528 - 2529

งาน/โครงการที่ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัด เขตการศึกษา 1 จัดทำในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัดในปังประมาณ 2528 - 2529 คือ

1. โครงการจัดงานวันประถมศึกษาแห่งชาติ
2. งานป้องกันอุบัติเหตุในสถานศึกษา
3. งานจัดทำแผนพัฒนาชนบท
4. งานตรวจสอบครุภัณฑ์ของหน่วยศึกษานิเทศก์
5. งานเป็นกรรมการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุ แต่งตั้ง
เลื่อนตำแหน่งครูผู้สอน ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่
6. งานเป็นกรรมการในการตรวจรับและจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์
การปฏิบัติงานที่ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ได้รับการมอบหมายให้

รับผิดชอบงานเพราะผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมายให้โดยตรง โดยส่วนใหญ่
รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายในลักษณะของการ เป็นผู้ปฏิบัติงานและเป็นผู้ประสานงาน ซึ่ง
งานที่ได้รับมอบหมายนี้ได้กำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายของจังหวัด และนโยบาย
ต้นสังกัด สำหรับผู้รับผิดชอบในการวางแผนงาน/โครงการได้แก่ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานนี้
โดยตรง โดยได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานของตนเองแล้วประสานกับบุคคลอื่นเพื่อทำงานร่วมกัน
ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น ในการปฏิบัติงานนี้
ได้มีการชี้แจงรายละเอียดของการทำงานให้ผู้ร่วมงานทราบด้วยวิธีการบรรยายให้ทราบ
ในที่ประชุมในการนี้ผู้บริหารและผู้ร่วมงานให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานนี้ในด้านการให้
ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ขวัญและกำลังใจ

การประเมินผลการปฏิบัติงานที่ศึกษานิเทศก์ใช้วิธีการสังเกต
การปฏิบัติงานโดยมีศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานในหน้าที่นี้โดยตรง และคณะกรรมการประเมินผล
การปฏิบัติงานเป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปของ
เอกสาร และได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่ขอบกพร่องหรือ
มีปัญหา

การสนับสนุนการปฏิบัติงาน ศักยภาพส่วนใหญ่ต้องการให้มีการสนับสนุนในด้านงบประมาณและบุคลากร โดยที่ศักยภาพปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานปานกลาง การเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงาน ศักยภาพส่วนใหญ่ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร การฝึกอบรม และการศึกษาดูงาน พร้อมทั้งขอเสนอแนะในการปฏิบัติงานว่า ควรมอบหมายงานนี้ในลักษณะที่เป็นงานวิชาการ

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานนี้มีในด้านงบประมาณไม่เพียงพอ บุคลากรไม่เพียงพอ และระยะเวลาในการทำงานมีจำกัด โดยมีปัญหาในด้านงบประมาณเป็นอันดับที่ 1 ปัญหาในด้านระยะเวลาในการทำงานเป็นอันดับที่ 2 ปัญหาในด้านบุคลากรเป็นอันดับที่ 3 และปัญหาในด้าน การสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นอันดับที่ 4 ปัญหา/อุปสรรคดังกล่าวทำให้ผลการดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพดีพอ ทั้งนี้ได้มีการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยการเสนอคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแก้ไข เสนอผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด พิจิตรแก้ไข วิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศักยภาพสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดที่ไต่ถามการศึกษา เอกสาร

3.1 แผนงาน/โครงการปฏิบัติงานของศักยภาพสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด ศักยภาพส่วนใหญ่จัดทำแผนงาน/โครงการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้สอดคล้องกับนโยบายต้งกติกและพัฒนาตามนโยบายของจังหวัด โดยจัดทำคำรออนุมัติงานตามหน้าที่และสอดคล้องกับนโยบายการปฏิบัติงานของศักยภาพ ทั้งนี้ได้กำหนดให้ศักยภาพ ผู้รับผิดชอบงาน และคณะกรรมการที่ตั้งขึ้น เป็นผู้ดำเนินงาน พร้อมทั้งได้กำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยวิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน ตรวจสอบผลงาน ทดสอบความรู้ สอบถามการปฏิบัติงาน วิเคราะห์เอกสารและประเมินโครงการ ในการนี้ได้กำหนดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติงานโดยผู้รับผิดชอบโครงการ หัวหน้าหน่วยศักยภาพ และผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งงาน/โครงการที่ได้กำหนดไว้ในแผนงานนั้นทุกจังหวัดไม่ได้ดำเนินงานทุกงาน เนื่องจากได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ บางงานไม่ได้รับงบประมาณในการปฏิบัติงาน และในบางงานศักยภาพที่เป็นผู้รับผิดชอบงานนั้นไปช่วยราชการหรือศึกษาต่อ ทำให้บุคลากรมีน้อยไม่เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน

3.2 ปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ทุกจังหวัดจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีสอดคล้องกับแผนงาน/โครงการของหน่วยงานโดยยึดหลักการจัดประสานระหว่างงานกับช่วงเวลาที่เหมาะสมทุกโครงการ และจัดทำใตกรอบกลุ่มงาน/โครงการที่กำหนดไว้ทุกงาน แต่ไม่ได้ดำเนินงานตามที่กำหนดทุกงาน เนื่องจากศึกษานิเทศก์มีงานต้องปฏิบัติมากซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานที่เร่งด่วนทำให้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานต้องเลื่อนไปจากที่กำหนดไว้ในปฏิทินปฏิบัติงาน และเนื่องจากเจ้าหน้าที่มีเงินเดือนเพียงหน่วยงานละ 1 คนเท่านั้นการพิมพ์หนังสือราชการ การจัดทำเอกสารจึงไม่ทันตามกำหนด ศึกษานิเทศก์ต้องพิมพ์หนังสือ จัดทำเอกสารด้วยทำให้งานที่รับผิดชอบล่าช้าไม่เป็นไปตามกำหนดในปฏิทินปฏิบัติงาน สำหรับผู้ที่รับผิดชอบในการดำเนินงานตามปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีได้แก่ ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการนั้น ๆ ทั้งนี้ได้มีการประเมินผลการใช้ปฏิทินปฏิบัติงานด้วยวิธีการบันทึกการปฏิบัติงานแล้วเปรียบเทียบกับปฏิทินปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ โดยมิได้ผู้รับผิดชอบงานนั้น ๆ และคณะกรรมการประเมินผลเป็นผู้ประเมินผลการใช้ปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี

3.3 รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกงาน โดยจัดทำเป็นเล่มรวมกันทั้งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จัดทำแยกไว้แต่ละงาน และจัดทำเป็นเล่มรวมกันในหน่วยศึกษานิเทศก์ โดยใช้วิธีการทางสถิติประกอบการบรรยาย ซึ่งจัดทำไว้สอดคล้องกับแผนงาน/โครงการ นโยบายที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีการชี้แจงและระบุผลการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ได้มีการระบุปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานแต่ละโครงการว่าเนื่องจากได้รับงบประมาณจำนวนจำกัด บุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานมีน้อย มีงานที่ได้รับมอบหมายแทรกซ้อนมาก และขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร ในการนี้ได้กำหนดให้มีผู้ตรวจรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ซึ่งในการตรวจรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2528 - 2529 ผู้ตรวจรายงานไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีข้อที่ควรอภิปรายและเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเขตการศึกษา 1 เป็นชายและหญิงจำนวนเท่ากัน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี และมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาคือระดับปริญญาโท โดยไม่มีวุฒิต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของศึกษานิเทศก์ตามที่ ก. ก. กำหนด และเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2524 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หน่วยงานนิเทศก์ 2524 : ง) และมีแนวโน้มว่าจะมีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมากขึ้น เพราะในปัจจุบันนอกจากศึกษานิเทศก์จะมีวุฒิปริญญาโทประมาณครึ่งหนึ่งของวุฒิปริญญาตรีแล้ว ยังมีศึกษานิเทศก์บางส่วนที่กำลังศึกษาต่อทั้งในระดับปริญญาเอก และปริญญาโท ประกอบกับเขตการศึกษา 1 เป็นเขตการศึกษาที่มีอาณาเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานครและมีสถาบันการศึกษาระดับสูงอยู่ใกล้สถานที่ทำงาน จึงทำให้โอกาสของศึกษานิเทศก์ที่จะศึกษาต่อมีมากขึ้น อายุราชการของศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ 21 ปีขึ้นไป และดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ในช่วงเวลา 7 - 13 ปี ซึ่งเป็นช่วงเวลาก่อนโอนศึกษานิเทศก์ไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติวันที่ 1 ตุลาคม 2523 ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่จึงมีประสบการณ์ในการทำงานนิเทศการศึกษาทั้งในสังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงสามารถเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของทั้งสองสังกัด และเฝ้าระวังคิดเห็นรวมทั้งขอเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กำหนดได้อย่างชัดเจน

2. การปฏิบัติงานทั่วไป นิสัย/อุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

จากผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์โดยส่วนรวมมีความเห็นว่างานที่กำเหนิดให้ เป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2524 มีความไม่เหมาะสมหลายประการ

ประการแรกงานที่กำหนดบางงานเป็นงานธุรการไม่สอดคล้องกับหน้าที่หลักที่ควรจะเป็นของศึกษานิเทศก์ นอกจากนั้นยังกำหนดงานในหน้าที่ไว้มากเกินไป และงานที่กำเหนิดมีขอบเขตกว้างเกินไปไม่ชัดเจนและเฉพาะเจาะจง เหตุผลดังกล่าวทำให้การปฏิบัติงานไม่ตรงตามบทบาท หน้าที่ของศึกษานิเทศก์ที่ถือว่าศึกษานิเทศก์เป็น "นักวิชาการ"

(วิจิตร วรุตบางกูร และคณะ 2520 : 19) และทำให้เกิดความสับสนยากแก่การปฏิบัติงาน ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของชัยวัฒน์ วรดุรงค์ (2521 : 129) ที่ว่าหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ที่กำหนดไว้เนิ่นกว้าง ยากแก่การปฏิบัติ

ประการที่ 2 การแบ่งงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ออกเป็นสองฝ่าย คือฝ่ายนิเทศการศึกษา และฝ่ายแผนพัฒนา ทำให้บุคลากรแต่ละฝ่ายมีไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน และทำให้กระบวนการดำเนินงานมีขั้นตอนมากขึ้น เพราะงานที่จัดทำจะต้องเสนอเพื่อผ่านการพิจารณาจากหัวหน้าฝ่าย หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ทำให้งานล่าช้ามากยิ่งขึ้น

ประการที่ 3 งานที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ทั้งฝ่ายนิเทศการศึกษา และฝ่ายแผนพัฒนา ที่ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าไม่ควรเป็นงานของศึกษานิเทศก์ คือ

ฝ่ายนิเทศการศึกษามี 2 งาน งานแรกได้แก่ งานให้ความร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษาส่งเสริมการศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด จริยธรรมและวัฒนธรรม เพราะศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานนี้ในลักษณะของการประสานงาน งานส่วนใหญ่เป็นการจัดทำหนังสือราชการ และการจัดส่งเอกสารต่าง ๆ ให้แก่โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นลักษณะของการร่วมมือในคานธุการมากกว่างานวิชาการ งานที่ 2 ได้แก่ งานวิชาการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เพราะงานที่ได้รับมอบหมายส่วนใหญ่ไม่ใช่งานวิชาการ แต่เป็นงานธุรการเกี่ยวกับการจัดส่งหนังสือ อุปกรณ์ การประกวดของหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะงานที่ไม่ได้ระบุว่าใครเป็นผู้ปฏิบัติ จะมอบหมายให้ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติทุกงาน ซึ่งงานที่ได้รับมอบหมายนั้นบางงานจะเป็นงานเร่งด่วน ทำให้การปฏิบัติงานตามปฏิทินปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ต้องเลื่อนไปตั้งปรากฏในผลการศึกษาจากเอกสารเกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีของศึกษานิเทศก์ว่า ศึกษานิเทศก์ไม่ได้ดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินปฏิบัติงานทุกงาน เนื่องจากมีงานต้องปฏิบัติมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานเร่งด่วนทำให้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ต้องเลื่อนไป

ฝ่ายแผนพัฒนามี 6 งาน งานแรกได้แก่ งานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด เพราะเป็นการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดเตรียมเอกสาร

การประชุม การเชิญคณะกรรมการเข้าร่วมประชุม การบันทึกและจัดทำรายงานการประชุม
 ไม่มีโอกาสได้เสนอความคิดเห็นในที่ประชุม ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของวนิดา เลิศกมลกาญจน์
 (2526 : 149) ที่ว่างานเหล่านี้ไม่ควรเป็นงานของศึกษานิเทศก์เพราะเป็นการปฏิบัติงานด้าน
 เลขานุการ ไม่มีโอกาสเสนอความคิดเห็นในที่ประชุม งานนี้จึงควรให้ฝ่ายบริหารทั่วไปซึ่ง
 ปฏิบัติงานในลักษณะเลขานุการของการประชุมศึกษาจังหวัด อยู่ในปัจจุบันเป็นผู้
 รับผิดชอบ งานที่ 2 ได้แก่การประสานงานการพัฒนาศูนย์กลางของจังหวัด เพราะศึกษานิเทศก์
 ปฏิบัติงานในด้านการจัดส่งหนังสือ ตอบรับหนังสือ จัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม ซึ่งมี
 ลักษณะเป็นงานธุรการเป็นส่วนใหญ่ และยังซ้ำซ้อนกับการปฏิบัติงานของฝ่ายการเจ้าหน้าที่ ซึ่ง
 จัดทำงานด้านนี้ด้วย ดังนั้นจึงควรมอบหมายงานด้านนี้ให้ฝ่ายการเจ้าหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบ
 ศึกษานิเทศก์จะได้ปฏิบัติงานพัฒนาการเรียนการสอนของจังหวัดได้มากขึ้น งานที่ 3 ได้แก่
 การประสานงานโครงการพิเศษ เพราะเป็นงานที่ศึกษานิเทศก์จัดทำในลักษณะของการ
 ประสานงานโครงการ จัดทำหนังสือติดต่อ ประสานงานกับผู้ปฏิบัติ และรวบรวมข้อมูลจัดส่ง
 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยที่ไม่ได้ระบอบข่ายของงานให้ชัดเจน จึงทำให้มีปัญหาในการ
 ปฏิบัติงานในหลายๆจุดและตรงตามหน้าที่ที่กำหนด งานที่ 4 ได้แก่งานจัดทำงบประมาณเพื่อ
 การประถมศึกษาในจังหวัด เพราะเป็นงานจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานในสังกัด
 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวนิดา เลิศกมลกาญจน์ (2526 : 147) ที่ว่างานจัดทำงบประมาณ
 เพื่อการประถมศึกษาในจังหวัดไม่ควรเป็นงานของศึกษานิเทศก์ เพราะเป็นงานด้านธุรการ
 ดังนั้นงานนี้จึงควรมอบหมายให้หน่วยงานของฝ่ายการเงินซึ่งปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในปัจจุบัน
 งานที่ 5 ได้แก่งานให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุง เลิกกรมโรงเรียน
 ในสังกัด เพราะเป็นงานเกี่ยวกับการให้ความเห็นที่ซ้ำซ้อนกับฝ่ายบริหารทั่วไป ซึ่งสอดคล้อง
 กับผลการวิจัยของวนิดา เลิศกมลกาญจน์ (2526 : 147) ที่ว่างานให้ความเห็นเกี่ยวกับการ
 จัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุง เลิกกรมโรงเรียนในสังกัด เป็นงานธุรการ ไม่ควรเป็นงานของ
 ศึกษานิเทศก์ จึงควรมอบหมายงานนี้ให้ฝ่ายบริหารทั่วไปดำเนินการและอีกประการหนึ่ง ใน
 ปัจจุบันศึกษานิเทศก์กลับบทบาทการนิเทศการศึกษาตามโรงเรียนต่าง ๆ ลง การให้ความ
 คิดเห็นต่าง ๆ อาจเกิดผลจากความจริงได้ งานที่ 6 ได้แก่งานที่ได้รับมอบหมายจาก
 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เพราะงานนี้กำหนดขอบข่ายไว้กว้างเกินไป ศึกษานิเทศก์
 จึงต้องปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายทุกงาน ซึ่งมีจำนวนมากและงานส่วนใหญ่ที่ได้รับมอบหมาย
 จะเป็นงานธุรการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวนิดา เลิศกมลกาญจน์ (2526 : 149) ที่ว่า

งานที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นงานธุรการ และผลการวิจัยของชัยวัฒน์ วรรณพงษ์ (2521 : 129) ทว่าศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายมากเป็นอันดับ 1 งานนี้จึงควรมีการพิจารณาความเหมาะสมกับหน้าที่ให้มากขึ้น

งานที่ควรเพิ่มเติมขึ้นจากงานในหน้าที่ที่กำหนดของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในฝ่ายนิเทศการศึกษาศึกษานิเทศก์มีความเห็นว่าควรเพิ่มงานพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเป็นงานในหน้าที่ความรับผิดชอบที่สำคัญงานหนึ่งของศึกษานิเทศก์ (แฮร์ริส Harris 1963 : 13-14) แม้ว่าในปัจจุบันไม่ได้กำหนดไว้ในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ก็ตาม แต่ศึกษานิเทศก์ในหลายจังหวัดได้จัดทำงานนี้ในลักษณะของการสร้างหลักสูตรระดับท้องถิ่นเพื่อใช้ในกลุ่การทำงานและพื้นฐานอาชีพ งานเสนอแนะและให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานเจ้าสังกัด ซึ่งเป็นงานในหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของศึกษานิเทศก์ (กระทรวงศึกษาธิการ 2521 : 112-113) เพราะงานนี้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานต้นสังกัดในการปรับปรุงงานวิชาการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และงานประชาสัมพันธ์การพัฒนาการศึกษาในจังหวัด ซึ่งเป็นงานในหน้าที่ความรับผิดชอบที่สำคัญงานหนึ่งของศึกษานิเทศก์ (กวินน์ Gwynn 1961 : 27-31) เพราะจะทำให้ทุกคนเข้าใจงานด้านการศึกษาและให้ความร่วมมือในการศึกษามากยิ่งขึ้น ฝ่ายแผนพัฒนาควรเพิ่มงานเข้าร่วมเป็นกรรมการชี้แจงผลการปฏิบัติงานในที่ประชุมคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดและอื่น ๆ เพราะในปัจจุบันศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานนี้ในตำแหน่งเลขานุการเท่านั้น ไม่มีโอกาสชี้แจงผลการปฏิบัติงานหรือเสนอแนะข้อคิดเห็นแต่ประการใด งานพัฒนาบุคลากรซึ่งเป็นงานในหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของศึกษานิเทศก์ (กระทรวงศึกษาธิการ 2521 : 112-113) เนื่องจากในปัจจุบันศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานด้านนี้ในลักษณะของการประสานงานเท่านั้น งานปรับปรุงวิชาชีพครู ซึ่งเป็นงานในหน้าที่ที่สำคัญงานหนึ่งของศึกษานิเทศก์ (สายหยุด จำปาทอง อ้างถึงในวิจิตร วรุตบางกูร 2520 : 11) เนื่องจากในปัจจุบันศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานนี้ในลักษณะของการประสานงานเท่านั้น จะเห็นได้ว่างานที่ศึกษานิเทศก์เสนอให้เพิ่มเติมจากงานในหน้าที่ดังกล่าว ส่วนใหญ่สอดคล้องกับหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้

กระบวนการดำเนินงานของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ได้รับการมอบหมายงานให้รับผิดชอบแต่ละงานเป็นรายบุคคลและมีผู้ร่วมงาน เนื่องจากการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์มีลักษณะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Staff) ซึ่งงานที่ได้รับมอบหมายส่วนใหญ่ ศึกษานิเทศก์

ผู้รับผิดชอบงานนั้น ๆ จะเป็นผู้วางแผนการดำเนินงานตามนโยบายของหน่วยงานที่กำหนดขึ้น
ให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและจังหวัด เพื่อเป็นการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษาภายใน
จังหวัดให้เป็นไปในแนวเดียวกับที่นโยบายต้นสังกัดกำหนดไว้ ซึ่งตรงกับหน้าที่ ลูซิโอ และ
แมคเนล (Lucio and McNeil 1962:26) กล่าวว่าหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ประการหนึ่ง
คือการวางแผนปฏิบัติงาน สำหรับการปฏิบัติงานนั้น ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานในลักษณะของการ
ประสานงานและปฏิบัติงานด้วยตนเอง เป็นส่วนใหญ่ซึ่งสอดคล้องกับหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ทั้ง
14 ข้อที่ระบุไว้ทั้งงานในลักษณะที่ศึกษานิเทศก์จะต้องปฏิบัติด้วยตนเอง ลักษณะของการ
ประสานงาน และการให้ความร่วมมือ ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบงานเป็นผู้จัดทำกำหนดการปฏิบัติงาน
ของตนเองแล้วประสานกับผู้ร่วมงานเป็นปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยศึกษานิเทศก์ ดัง
ปรากฏในผลการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีของศึกษานิเทศก์ว่า
ศึกษานิเทศก์ได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีไว้สอดคล้องกับแผนงาน/โครงการของหน่วยงาน
โดยยึดหลักการจัดประสานระหว่างงานกับช่วงเวลาที่เหมาะสมทุกโครงการ และจัดทำได้
ครอบคลุมงาน/โครงการที่กำหนดไว้ทุกงาน

การส่งเสริมด้านขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานจาก

ผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์ได้รับการส่งเสริมและไม่ได้รับการส่งเสริมในจำนวน
ที่ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักการบริหารงานของผู้บริหารแต่ละจังหวัด หากจังหวัดใดมี
ผู้บริหารที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาการศึกษา เขาใจในรายละเอียดของงานนิเทศการศึกษา
ศึกษานิเทศก์จะได้รับการส่งเสริมด้านขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากโดยปรากฏในผล
วิจัยครั้งนี้ว่าศึกษานิเทศก์ได้รับการส่งเสริมโดยการให้ค่าชมเชยในที่ประชุมเมื่อปฏิบัติงาน
เสร็จสิ้นแล้ว แต่ในบางจังหวัดที่มีผู้บริหารที่ให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาการศึกษาเอม และ
ขาดความเข้าใจในงานนิเทศการศึกษา ศึกษานิเทศก์จะได้รับการส่งเสริมด้านขวัญและ
กำลังใจในการปฏิบัติงานน้อยซึ่งปรากฏในผลการวิจัยครั้งนี้ว่า ศึกษานิเทศก์ได้รับการส่งเสริม
ด้านขวัญ/กำลังใจน้อย

การประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ผลการวิจัย

พบว่าผู้รับผิดชอบงานเป็นผู้ประเมินโดยใช้การตรวจสอบผลงาน การสังเกตการปฏิบัติงาน
และการสอบถามการปฏิบัติงาน ดังปรากฏในผลการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ
ปฏิบัติงาน ซึ่งแสดงว่าศึกษานิเทศก์ได้ปฏิบัติงานด้านการประเมินผลตามแผนงาน/โครงการ
ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้การประเมินผลการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ใช้แบบประเมินงาน/โครงการปฏิบัติงาน

แต่อย่างไรก็ตามศึกษานิเทศก์บางส่วนไม่ได้จัดทำ เครื่องมือประเมินผลการปฏิบัติงานไว้ เพราะ
 ไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งถึงแม้จะเป็นส่วนน้อยก็จริง แต่อาจทำให้ผลการประเมินขาดความ
 เที่ยงตรงและความเชื่อมั่นได้ จึงควรจะได้มีการพิจารณาและจัดทำ เครื่องมือประเมินผลของ
 หน่วยงานไว้ เพื่อจะได้นำไปใช้ได้สะดวก เป็นแนวเดียวกัน และผลการประเมินเชื่อมั่นได้มากขึ้น

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

อันดับแรกได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านงบประมาณ เนื่องจากการจัดทำแผนงาน/โครงการกับ
 การจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกัน งบประมาณที่ได้รับมีจำนวนจำกัด บางโครงการไม่ได้รับ
 งบประมาณในการดำเนินงาน บางโครงการถูกตัดงบประมาณไปเป็นจำนวนมาก ซึ่งการ
 จัดสรรงบประมาณแต่ละครั้งไม่ได้จัดให้ตามความต้องการจำเป็นของจังหวัด จึงทำให้บาง
 โครงการไม่ได้ดำเนินงาน หรือบางโครงการไม่ได้จัดทำทุกขั้นตอนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
 ดังปรากฏในผลการศึกษาจากเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการวางแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้
 ในแผนงานไม่ได้ดำเนินการทุกงานเนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ บางงานไม่ได้รับ
 งบประมาณในการดำเนินงาน ซึ่งปัญหาในด้านนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของชัยวัฒน์ วรสมพงษ์
 (2521 : 129) ที่ว่าปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ที่สำคัญประการหนึ่งได้แก่
 งบประมาณมีน้อยและตรงกับผลวิจัยของโสภณ รอดทอง (2521 : บทคัดย่อ) ที่ว่าปัญหาในการ
 ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ฝ่ายสามัญประจำจังหวัดที่มากที่สุดได้แก่การขาดแคลน
 งบประมาณในการประชุมอบรม สัมมนาครู นอกจากนี้ การได้รับงบประมาณล่าช้าทำให้การ
 ดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่กำหนด

ปัญหา/อุปสรรค อันดับที่ 2 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้าน

บุคลากร เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นเพราะมีงานที่จะต้องปฏิบัติมากขึ้น
 ในขณะที่มีจำนวนศึกษานิเทศก์เท่าเดิม นอกจากนี้ศึกษานิเทศก์บางส่วนไปช่วยราชการในหน่วยงาน
 อื่น ซึ่งทำให้มีบุคลากรที่จะปฏิบัติงานน้อยลง และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการ
 ปฏิบัติงานเนื่องจากมีการกำหนดงานในหน้าที่ต่างไปจากที่กำหนดไว้แต่เดิม โดยเฉพาะการแบ่ง
 ฝ่ายในการปฏิบัติงาน ทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานมีจำกัดยิ่งขึ้น ซึ่งปัญหาในด้านบุคลากรนี้สอดคล้อง
 กับผลการวิจัยของชัยวัฒน์ วรสมพงษ์ (2521 : 129) ที่ว่าปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ
 ศึกษานิเทศก์ที่สำคัญประการหนึ่งได้แก่ จำนวนศึกษานิเทศก์ต่อครูต่อโรงเรียนไม่ได้สัดส่วนกัน

อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารเนื่องจาก

ผู้บริหารไม่เข้าใจงานนิเทศฯ หรือศึกษาเพียงพอ อีกทั้งให้ความสำคัญในงานด้านวิชาการน้อย

ประกอบด้วยผู้บริหารมอบหมายงานให้รับผิดชอบมากเกินไปกระเป๋ยปฏิบัติงานที่กำหนด นอกจากนั้น
เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานผู้ดำเนินงานต้องแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้วยตนเอง เหตุผล
ดังกล่าวทำให้ศึกษานิเทศก์ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานจากผู้บริหารโดยเฉพาะการ
พิจารณาความดีความชอบให้เป็นกรณีพิเศษน้อยมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ
บุญเจือ ทองประพจน์ (2526 : 63) ที่ว่าศึกษานิเทศก์มีขวัญไม่ปลั่งจึ่งทำให้ศึกษานิเทศก์
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมีความรู้สึกพึงพอใจต่ำมากได้แก่ความมั่นคงของงาน
สภาพการปฏิบัติงาน ความเจริญก้าวหน้า เงินเดือนและผลประโยชน์ที่ถูกต้อง

อันดับที่ 4 ได้แก่วัฒนา/อุปสรรคในด้านระยะเวลาในการ
ปฏิบัติงาน เนื่องจากศึกษานิเทศก์มีงานที่จะต้องปฏิบัติมาก ในบางครั้งต้องปฏิบัติงานหลายอย่าง
ในเวลาเดียวกัน นอกจากนั้นการแบ่งฝ่ายปฏิบัติงานออกเป็นฝ่ายนิเทศการศึกษาและฝ่าย
แผนพัฒนาทำให้มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานมากขึ้น โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณให้จังหวัด
ล่าช้าทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด จึงปรากฏในผลการศึกษาเอกสาร
เกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีของศึกษานิเทศก์ว่า งานที่กำหนดไว้ในปฏิทินปฏิบัติงาน
ประจำปีไม่ได้ดำเนินงานตามที่กำหนดทุกงาน เนื่องจากศึกษานิเทศก์มีงานต้องปฏิบัติมาก ซึ่ง
ส่วนใหญ่เป็นงานเร่งด่วนทำให้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานต้องเลื่อนไปจากที่กำหนดไว้ใน
ปฏิทินปฏิบัติงาน

อันดับที่ 5 ได้แก่วัฒนา/อุปสรรคในด้านภาระงาน
เนื่องจากภาระงานของศึกษานิเทศก์ทำให้ต้องประสานงานกับหลายฝ่ายและ
หลายขั้นตอนมากขึ้น อีกประการหนึ่งการที่ศึกษานิเทศก์ได้รับการมอบหมายงานมากทำให้
ขาดการประสานงาน และในบางจังหวัดหน่วยงานศึกษานิเทศก์อยู่ห่างจากสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัด ทำให้การประสานงานมีน้อยและค่อนข้างล่าช้า

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานดังกล่าวทำให้ผลการทำงาน
ไม่มีประสิทธิภาพดีพอ บางโครงการดำเนินงานต่ำกว่ากำหนด บางโครงการดำเนินงานไม่ครบ
ตามเป้าหมายและบางโครงการไม่สามารถดำเนินงานได้ ซึ่งปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่
ผู้รับผิดชอบงานจะเป็นผู้เระระห์ และแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง มีบางโครงการที่ได้รับมอบหมาย
โดยตรง เมื่อมีปัญหา/อุปสรรคจะเสนอคณะกรรมการ หัวหน้าหน่วยงานนิเทศก์หรือ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาแก้ไข

ขอเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ในด้านบุคลากร
 ใดแก่ศึกษานิเทศก์มีจำนวนไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน โดยส่วนใหญ่ต้องการเพิ่มศึกษานิเทศก์
 ฝ่ายนิเทศการศึกษาในด้านการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดทำเครื่องมือ
 วัดผลและขอทดสอบมาตรฐาน การประเมินมาตรฐานการเรียนการสอน กลุ่มประสบการณ์
 การเรียนรู้ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ซึ่งการขาดศึกษานิเทศก์ในด้านต่าง ๆ
 ดังกล่าวทำให้ผลงานในด้านนี้มีน้อย และทำให้เกิดปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก
 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวนิดา เลิศกมลกาญจน์ (2526 : 136-141) ที่ว่า ปัญหาและ
 อุปสรรคในการปฏิบัติงานซึ่งมีในระดับมากได้แก่การส่งเสริมการเรียนการสอนของโรงเรียนใน
 สังกัดให้เป็นไปตามมาตรฐาน การจัดทำเครื่องมือวัดผลพัฒนาเกี่ยวกับการประเมินผลและ
 ขอทดสอบมาตรฐานของจังหวัด และจัดทำคลังข้อสอบ การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการเรียน
 การสอนในระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา ตลอดจนส่งเสริมการทดลองและ
 ค้นคว้าในระดับอำเภอหรือกิ่งอำเภอ สำหรับศึกษานิเทศก์ที่ต้องการเพิ่มขึ้นในฝ่ายแผนพัฒนา
 ใดแก่ศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ความสามารถในด้านการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ การจัดทำ
 นโยบายและการพัฒนาการประถมศึกษา การจัดทำข้อมูลและสถิติทางการศึกษา เป็นเพราะงาน
 ในฝ่ายแผนพัฒนาเป็นงานที่ค่อนข้างใหม่สำหรับศึกษานิเทศก์ ซึ่งศึกษานิเทศก์ไม่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ
 งานด้านนี้มาโดยตรง โดยเฉพาะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่สำนักงานคณะกรรมการ
 การประถมศึกษาแห่งชาติส่งให้จังหวัด แต่จังหวัดไม่มีศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ในด้านนี้โดยตรง
 หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ให้ศึกษานิเทศก์อย่างสม่ำเสมอ
 เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์ในความรู้มากที่สุด นอกจากการเพิ่มความรู้ให้ศึกษานิเทศก์ในด้าน
 คอมพิวเตอร์แล้ว ควรจัดให้มีการเพิ่มความรู้ให้ศึกษานิเทศก์ในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น
 เช่นเดียวกัน เพราะศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วและต้องการ
 เพิ่มเติมความรู้ด้วยการประชุมปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การอบรมและสัมมนา ในวันปฏิบัติ
 ราชการตามปกติ

ขอเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ในด้าน
 งบประมาณ ศึกษานิเทศก์ให้ข้อเสนอแนะว่า เนื่องจากหน่วยศึกษานิเทศก์ทุกจังหวัดได้รับ
 งบประมาณไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน โดยได้รับงบประมาณไม่ตรงตามแผนงาน/โครงการ
 ที่กำหนด บางโครงการถูกตัดงบประมาณไปเป็นจำนวนมาก บางโครงการไม่ได้รับงบประมาณ
 ในการดำเนินงาน ทำให้การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์มีปัญหาและอุปสรรคมาก หน่วยงาน

คนสังกัดที่มหาวิทยาลัยในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณการจัดสรรงบประมาณให้ตามความต้องการ
จำเป็นของจังหวัดทั้งในด้านเงินงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์

ขอเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ในด้าน
วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ ซึ่งมีไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน เนื่องจาก
เครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะถูกรวมเข้าเป็นส่วนกลางในความควบคุมดูแลของสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด หลังจากการโอนมาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติแล้ว เมื่อศึกษานิเทศก์ต้องการใช้ยานพาหนะไปราชการต้องขออนุญาตหลายขั้นตอน
ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้าและในบางครั้งก็ไม่สามารถนำยานพาหนะไปใช้ในงานนิเทศการศึกษาได้
เพราะมีผู้ขออนุญาตใช้รถยนต์หลายฝ่ายมากขึ้น จึงควรเพิ่มรถยนต์สำหรับใช้ในงานนิเทศการศึกษา
โดยเฉพาะ นอกจากนั้นควรเพิ่มเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องถ่ายเอกสาร
เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องโพรเนียวและโสตทัศนูปกรณ์ เพราะเครื่องมือเครื่องใช้ดังกล่าวเป็น
สิ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์เป็นอย่างยิ่ง

ขอเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ในด้าน
ปรับปรุงส่งเสริมหน่วยศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ เสนอว่าควรปรับปรุงบุคลากรโดย
ส่งเข้ารับการฝึกอบรมหรือศึกษาคือให้มีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานทันต่อ
ความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา พร้อมทั้งหาวิธีการกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความ
กระตือรือร้นมีคุณภาพเป็นที่ปรึกษาของครูอาจารย์และผู้ร่วมงานทุกคน ในส่วนของเครื่องมือ
เครื่องใช้ควรมีการปรับปรุงแก้ไขซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้เสมอ โดยเฉพาะสถานที่
ทำงานของศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน เนื่องจากต้องอาศัยอาคารของหน่วยงานอื่น
ซึ่งค่อนข้างเก่าและคับแคบ ศึกษานิเทศก์นั่งทำงานอย่างแออัด สถานที่เก็บเอกสารมีไม่พอ
บรรยากาศไม่ดี สถานที่ทำงานของศึกษานิเทศก์ในบางจังหวัดอยู่ห่างจากสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดทำให้การติดต่อไม่สะดวก ปัจจัยดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ศึกษานิเทศก์มีความตั้งใจ
ในการทำงาน หน่วยงานต้นสังกัดควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขโดยเร็วที่สุด นอกจากนั้นการ
ส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่ศึกษานิเทศก์เป็นสิ่งที่จะทำให้ศึกษานิเทศก์มีกำลังใจในการปฏิบัติงาน
มากขึ้น โดยเฉพาะโครงสร้างของหน่วยงานเป็นสิ่งที่ศึกษานิเทศก์มีความต้องการให้หน่วยงาน
ต้นสังกัดปรับปรุงและพัฒนาเป็นอย่างมาก เพราะโครงสร้างของหน่วยศึกษานิเทศก์ที่ใช้อยู่ใน
ปัจจุบันทำให้ศึกษานิเทศก์ไม่มีความคล่องตัวและไม่เอื้อสรีระในการปฏิบัติงาน อีกประการหนึ่ง
การกำหนดโครงสร้างของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในปัจจุบันเป็นลักษณะเฉพาะของ

แต่ละจังหวัด ไม่เป็นแนวเดียวกัน

ขอเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ส่วนใหญ่ในขอเสนอแนะว่าควรปรับปรุงแก้ไขหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2524 ทุกระดับให้ชัดเจนและเหมาะสมเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานและจะได้ปฏิบัติเป็นแนวเดียวกันทุกจังหวัด นอกจากนี้ไม่ควรเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ตามนโยบายของผู้บริหารในหน่วยงานต้นสังกัด โดยไม่ได้แก้ไขระเบียบคั้งที่ปฏิบัติในปัจจุบันทำให้ทุกจังหวัดต้องปรับเปลี่ยนนโยบายตามอยู่เสมอ ทำให้งานโครงการระยะยาวที่ปฏิบัติต่อเนื่องบางโครงการต้องลดความสำคัญลง การปฏิบัติงานควรรื้อสละศึกษานิเทศก์มากขึ้น โดยเฉพาะการลดงานด้านธุรการที่มอบหมายให้ศึกษานิเทศก์น้อยลง เพื่อจะได้ปฏิบัติงานวิชาการมากขึ้น

3. การปฏิบัติงานตามหน้าที่ บัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่เฉพาะงานแต่ละงานของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

3.1 ฝ่ายนิเทศการศึกษา

3.1.1 งานส่งเสริมการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดให้เป็นไปตามมาตรฐานในปีงบประมาณ 2528 - 2529 ศึกษานิเทศก์ทุกจังหวัดจัดทำโครงการเร่งรัดคุณภาพการเรียนการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในการเร่งรัดคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาให้โดยมาตรฐานตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (สพช. 2528 : คำนำ) โครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับงานส่งเสริมประชาธิปไตย งานสร้างเสริมวินัย การจัดตั้งสหกรณ์ การจัดตั้งชุมนุมทางวิชาการ และงานแนะแนวในโรงเรียน เพื่อช่วยเสริมให้การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมีคุณภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ศึกษานิเทศก์บางจังหวัดได้จัดทำโครงการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อเป็นการช่วยปรับปรุงส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้จัดทำโครงการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อตรวจสอบว่าโรงเรียนใดที่พัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด นอกจากการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาแล้ว กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มีนโยบายเร่งรัดการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กเรียนในระดับประถมศึกษาอย่างทั่วถึง

โดยเฉพาะในเขตที่มีปัญหาทางภาษา เขตชนที่ยากจน ชุมชนแออัด และเขตชนบทห่างไกล (สปป. 2530 : 1) ศึกษาพิเศษทุกจังหวัดจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเพื่อสนองนโยบายดังกล่าว

การปฏิบัติงานนี้ ศึกษาพิเศษผู้รับผิดชอบงานเป็นผู้วางแผน การดำเนินงาน โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต่งศักดิ์และนโยบายของจังหวัด แล้วจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประสานกันในหน่วยงาน เพื่อปฏิบัติงานที่กำหนดร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น ทั้งนี้ศึกษาพิเศษส่วนใหญ่ประเมินผลด้วยวิธีการตรวจผลงาน สังเกตการปฏิบัติงาน โดยให้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา แล้วจัดทำเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อเสนอต่อผู้บริหาร การปฏิบัติงานดังกล่าวสอดคล้องกับกระบวนการนิเทศการศึกษาของสังัด อุทรานันท์ (2529 : 88-91) ที่ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรใช้กระบวนการนิเทศ PIDRE ซึ่งได้แก่การวางแผน การให้ความรู้ การลงมือปฏิบัติ การให้กำลังใจ และการประเมินผล กระบวนการนิเทศการศึกษาของแฮร์ริส (Harris 1963 : 14 - 15) ที่ได้แนวความคิดมาจากกระบวนการบริหารของแอลเลน (Allen) ที่เรียกว่า POLCA 5 ขั้นตอน ได้แก่กระบวนการวางแผน กระบวนการจัดระเบียบงาน กระบวนการนำกระบวนการควบคุมงาน และกระบวนการประเมินผล กระบวนการนิเทศการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526 : 76) 5 ขั้นตอน ได้แก่การสำรวจสภาพปัจจุบันและความต้องการ วางแผนและกำหนดทางเลือก สร้างสื่อ เครื่องมือพัฒนาวิธีการนิเทศ ปฏิบัติการนิเทศ ประเมินผลและรายงาน ดังปรากฏในผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการที่ว่าศึกษาพิเศษได้จัดทำแผนงาน/โครงการสอดคล้องกับนโยบายต่งศักดิ์ เอกสารเกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีที่ว่าศึกษาพิเศษจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานโดยยึดหลักการประสานระหว่างงานกับช่วงเวลาที่เหมาะสมทุกโครงการ และเอกสารเกี่ยวกับรายงานผลการปฏิบัติงานที่ว่าศึกษาพิเศษส่วนใหญ่จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกงาน

การปฏิบัติงานส่งเสริมการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดให้เข้มไปตามมาตรฐานนี้ ศึกษาพิเศษมีความรู้ในการปฏิบัติงานมาก และบางส่วนมีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง แต่อย่างไรก็ตามศึกษาพิเศษต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการประเมินมาตรฐานการเรียนการสอน การวิจัย การวางแผนและเทคนิคการบริหารโครงการเพื่อนำความรู้ดังกล่าวซึ่งศึกษาพิเศษส่วนใหญ่ยังขาดทักษะและประสบการณ์มาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่ม ในการนี้ศึกษาพิเศษได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรระดมความช่วยเหลือของงานนี้ให้

ชัดเจนเพราะแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้ค่อนข้างกว้าง เวลานำมาปฏิบัติจึงต้องวิเคราะห์เพื่อพิจารณา
 ดำเนินการให้ตรงกับงานตามหน้าที่ที่กำหนด ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานของแต่ละจังหวัดไม่เป็นแนว
 เดียวกัน

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานนี้อันดับแรกได้แก่ปัญหา/อุปสรรค
 ในด้านงบประมาณและบุคลากร เนื่องจากได้รับงบประมาณน้อย ในบางครั้งผู้ปฏิบัติงานต้องลด
 เป้าหมายในการปฏิบัติงานลงเพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ ในด้านบุคลากรนั้นศึกษานิเทศก์
 ผู้รับผิดชอบงานจะเป็นผู้ดำเนินงานด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ แม้จะแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมในการ
 ดำเนินงาน แต่ผู้ที่เป็นกรรมการต่างก็มีหน้าที่รับผิดชอบงานหลักของตน จึงควรเพิ่มศึกษานิเทศก์
 ผู้รับผิดชอบงานนี้จำนวน 2 คน เพื่อจะไปปฏิบัติงานแทนกันได้เมื่ออีกฝ่ายไปราชการ อันดับที่ 2
 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เนื่องจากศึกษานิเทศก์มีงานที่จะต้อง
 รับผิดชอบมาก บางครั้งมีงานที่ได้รับมอบหมายซึ่งเป็นงานด่วนแทรกซ้อน นอกจากนั้นการจัดสร
 งบประมาณให้จังหวัดล่าช้าทำให้การปฏิบัติงานต้องล่าช้าตามไปด้วย อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/
 อุปสรรคในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญในงานด้านนี้น้อย จึง
 ขาดการสนับสนุนการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะผลของงานจะปรากฏที่นักเรียน คือนักเรียน
 มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แต่จะไม่ปรากฏให้เห็นอย่างรวดเร็วเหมือน
 งานธุรการหรืออาคารสถานที่

3.1.2 งานจัดทำเครื่องมือวัดผล พัฒนาเกี่ยวกับการประเมินผล และ
 ข้อทดสอบมาตรฐานของจังหวัด และจัดทำคลังข้อสอบปีงบประมาณ 2528 - 2529 ผลการวิจัย
 พบว่าศึกษานิเทศก์ทุกจังหวัดจัดทำโครงการสร้างข้อทดสอบมาตรฐานเพื่อนำไปใช้ในโครงการเร่งรัด
 คุณภาพการศึกษาในจังหวัด และเพื่อทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกชั้น โดยแต่ละ
 จังหวัดจะร่วมกันรับผิดชอบการสร้างข้อทดสอบมาตรฐานในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ตามข้อตกลงใน
 ที่ประชุม แลวนำมารวมกันจัดทำเป็นข้อทดสอบมาตรฐานของเขตการศึกษา 1 ต่อไป

การปฏิบัติงานนี้ ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานเป็นผู้วางแผนการ
 ดำเนินงาน โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและนโยบายของจังหวัด แล้ว
 จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประสานกันในหน่วยงานเพื่อปฏิบัติงานที่กำหนดร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น
 โดยมีการชี้แจงการดำเนินงานให้ทุกคนทราบในที่ประชุม ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ประเมินผลด้วย
 วิธีการตรวจผลงาน สังเกตการปฏิบัติงาน โดยให้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการ

ปฏิบัติงานในเรื่องที่มีขอบเขตหรือมีปัญหา แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อเสนอต่อผู้บริหาร ดังปรากฏในผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการที่ว่าศึกษานิเทศก์จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี โดยยึดหลักการประสานระหว่างงานกับช่วงเวลาที่เหมาะสมกับทุกโครงการ และเอกสารเกี่ยวกับรายงานผลการปฏิบัติงานที่ว่าศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกงาน

การปฏิบัติงานจัดทำเครื่องมือวัดผลและขอทดสอบมาตรฐานที่ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง แต่อย่างไรก็ตามศึกษานิเทศก์ต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการสร้างขอทดสอบมาตรฐาน และการจัดทำคลังข้อสอบด้วยวิธีการศึกษาจากเอกสารและการอบรม เพราะศึกษานิเทศก์ไม่ได้จบการศึกษาทางด้านนี้มาโดยตรง จึงต้องอาศัยการศึกษาจากเอกสาร การอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดอบรมเรื่องนี้ให้แก่ศึกษานิเทศก์ หรืออาจส่งศึกษานิเทศก์เข้ารับการอบรมตามโครงการที่สถาบันการศึกษาจัดขึ้น ในการนี้ศึกษานิเทศก์ให้ข้อเสนอแนะว่าควรให้ศึกษานิเทศก์ในหน่วยงานแต่ละแห่งได้รวมมือกันในการสร้างขอทดสอบมาตรฐาน และควรสร้างขอทดสอบมาตรฐานรวมกันในเขตการศึกษา 1 เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณ บุคลากร และจะได้แนวความคิดที่ดีทำให้งานมีคุณภาพขึ้น

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานนี้อันดับแรกได้แก่ ปัญหา/อุปสรรคในด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เนื่องจากศึกษานิเทศก์มีงานที่จะต้องรับผิดชอบมาก อีกทั้งการจัดส่งงบประมาณให้จังหวัดล่าช้าทำให้การดำเนินงานล่าช้าไปด้วย โดยเฉพาะปีงบประมาณกับปีการศึกษาไม่ตรงกันทำให้เป็นปัญหา/อุปสรรคมาก เพราะจะต้องนำขอทดสอบไปทดสอบหลายครั้ง ในปีงบประมาณหนึ่งปี จะทดลองข้อสอบได้น้อยมากต้องเก็บไว้ทดลองในปีงบประมาณต่อไป อันดับที่ 2 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านบุคลากร เนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในงานนี้โดยตรง นอกจากนั้นบุคลากรในหน่วยงานให้ความร่วมมือในการหางานทำน้อย จึงต้องแต่งตั้งคณะครู อาจารย์ในโรงเรียนต่าง ๆ ที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องนี้มาช่วยดำเนินงาน ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อการเรียนการสอนของครูที่มาช่วยปฏิบัติงานด้วย อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านงบประมาณ เนื่องจากได้รับงบประมาณจำกัดไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในแผนงาน/โครงการ ส่วนใหญ่ผู้รับผิดชอบงานจะต้องใช้จ่ายเงินส่วนตัวในการดำเนินงานเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนด อันดับที่ 4 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านความสัมพันธ์จากผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญในงาน

งานน้อย ส่วนในด้านการส่งเสริมขวัญ/กำลังใจ ศักยภาพให้ตกส่วนใหญ่ปฏิบัติงานเพื่อผล
ของงานมากกว่าที่จะสนใจกับการสนับสนุนของผู้บริหาร

3.1.3 งานสนับสนุนงานวิชาการแก่โรงเรียนในสังกัด ปีงบประมาณ

2528 - 2529 แผนการวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีจัดทำโครงการส่งเสริมการจัด
ห้องสมุดโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการอ่านและการรณรงค์เพื่อการ
ศึกษาของนักเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โครงการที่จัดทำ
ในบางจังหวัดได้แก่ โครงการติดตามผลการใช้วิทยุโรงเรียน ซึ่งเป็นโครงการร่วมระหว่าง
กรมการศึกษานอกโรงเรียนและจังหวัด โดยศึกษานิเทศก์จะดำเนินการนิเทศติดตามผลการใช้
วิทยุโรงเรียนให้แก่กรมการศึกษานอกโรงเรียนนำไปปรับปรุงงานนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการ
เพิ่มพูนความรู้ทางวิทยุศึกษา โครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อให้บริการทางวิชาการแก่
โรงเรียน ซึ่งเป็นนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต้องการให้
ศูนย์วิชาการทุกจังหวัด โครงการจัดตั้งศูนย์สื่อการเรียนและให้บริการสื่อการเรียน เพื่อ
จัดทำต้นแบบให้แก่ครูและให้ครูนำไปจัดทำเพื่อใช้ในการเรียนการสอน โครงการนี้สามารถ
ปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย ซึ่งให้ประโยชน์แก่โรงเรียนเป็นอย่างมาก และยังได้จัดทำ
โครงการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับโครงการ
จัดตั้งศูนย์สื่อการเรียน โดยผลิตเทปประกอบบทเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์ให้บริการแก่โรงเรียน
เพื่อนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางการศึกษา

การปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานเป็นผู้อำนวยการ

ดำเนินงาน/โครงการ โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและนโยบาย
ของจังหวัด แล้วจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประสานกันในหน่วยงานเพื่อปฏิบัติงานที่กำหนดร่วมกับ
คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นโดยมีการชี้แจงการดำเนินงานให้ทุกคนทราบในที่ประชุม ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์
ส่วนใหญ่ประเมินผลควรวิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน ตรวจผลงาน โดยให้นำผลการประเมินมา
ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่ข้อบกพร่องหรือมีปัญหา แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน
เสนอต่อผู้บริหาร ดังปรากฏในผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการว่า
ศึกษานิเทศก์จัดทำแผนงาน/โครงการสอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและจังหวัด เอกสารเกี่ยวกับ
ปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีว่าศึกษานิเทศก์จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี โดยมีหลักการประสาน
ระหว่างงานกับช่วงเวลาที่เหมาะสมทุกโครงการ และเอกสารเกี่ยวกับรายงานผลการปฏิบัติงาน
ประจำปีว่าศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกงาน

การปฏิบัติงานสนับสนุนงานวิชาการแก่โรงเรียนในสังกัด
ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง แต่อย่างไรก็ตามศึกษานิเทศก์ต้องการ
เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการจัดศูนย์วิชาการโดยการอบรม เพราะงานจัดศูนย์วิชาการยังไม่ได้
จัดทำอย่างแพร่หลายโดยเฉพาะในเขตการศึกษา 1 เพิ่งจะเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ
2528 และยังจัดทำได้เพียงส่วนน้อยเท่านั้น จึงควรจะได้มีการจัดประชุมปฏิบัติการ และ
เผยแพร่การจัดตั้งศูนย์วิชาการให้ทั่วทุกจังหวัด โดยดำเนินงานตามเนื้ออย่างจริงจัง จะเป็น
ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดเป็นอย่างมาก ในการนี้ศึกษานิเทศก์ได้ขอ
เสนอแนะว่าควรให้ศึกษานิเทศก์ได้มีโอกาสในการทำงานด้านนี้ เพราะต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์
ในการผลิตสิ่งใหม่ ๆ งานที่ได้จึงจะมีคุณภาพ นอกจากนี้ควรเพิ่มงบประมาณให้จังหวัดจัดทำ
ศูนย์วิชาการเคลื่อนที่สำหรับให้บริการแก่โรงเรียน เพื่อช่วยพัฒนาการศึกษาในโรงเรียน
อีกทางหนึ่งด้วย

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานอันดับแรก ได้แก่ปัญหา/อุปสรรค
ในด้านงบประมาณเนื่องจากได้รับงบประมาณจำกัด เพราะโครงการนี้ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์
เครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินงานมาก จึงใช้งบประมาณค่อนข้างสูง การได้รับงบประมาณ
จำกัดทำให้งานไม่สามารถดำเนินไปได้ตามเป้าหมาย อันดับที่ 2 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้าน
บุคลากร เนื่องจากโครงการนี้ต้องใช้บุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะหลายด้าน เช่น ด้าน
บรรณารักษ์ ด้านโสตทัศนศึกษา แต่ศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ด้านต่าง ๆ เหล่านี้มีน้อยมาก
จึงควรจัดให้มีการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนั้นแล้วเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ
เจ้าหน้าที่ด้านเอกสารมีเพียงเพียงวงวนละ 1 คนเท่านั้น ศึกษานิเทศก์ต้องปฏิบัติงานเหล่านี้
ด้วยตนเองทำให้เสียเวลาในการทำงานตามหน้าที่มากขึ้น อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรค
ในด้านสนับสนุนจากผู้บริหาร ปัญหาในด้านนี้เกิดจากผู้บริหารให้ความสำคัญเกี่ยวกับการ
ปฏิบัติงานน้อย ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่จึงมุ่งที่จะผลิตผลงานเพื่อคุณภาพมากกว่าสนใจการ
สนับสนุนจากผู้บริหาร อันดับที่ 4 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงาน
เนื่องจากมีงานแทรกซ้อนและเร่งด่วนอยู่เสมอทำให้เสียเวลาในการปฏิบัติงานด้านน้อย โดย
ส่วนใหญ่แล้วศึกษานิเทศก์จะใช้เวลาส่วนตัวในการปฏิบัติงานด้านนี้ เพื่อให้งานที่ปฏิบัติบรรลุ
ตามเป้าหมายที่เวลาที่กำหนด

3. 1. 4 งานวิจัยและสัมมนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในระดับก่อน
ประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา ตลอดจนส่งเสริมการค้นคว้าทดลองในระดับอำเภอหรือ

กิ่งอำเภอ ปังประมาณ 2528 - 2529 ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์ทุกจังหวัดจัดทำโครงการ
 ประเมินคุณภาพนักศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งโครงการนี้จัดทำขึ้นตามนโยบายของสำนักงาน
 คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่โครงการเร่งรัดคุณภาพการประถมศึกษา (สพป.
 2528 : คำนำ) โดยนำผลการทดสอบของนักเรียนมาจัดอันดับคุณภาพทั้งในระดับประเทศ
 ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้ผู้รับผิดชอบการศึกษาทุกระดับนำผล
 การประเมินมาเร่งรัดปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาให้ดียิ่งขึ้น โครงการต่อไป
 ได้แก่โครงการวิจัยเรื่อง "การศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูใน
 โรงเรียนประถมศึกษา" เพื่อนำผลการวิจัยไปแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษใน
 จังหวัด ซึ่งดำเนินงานไปตามเป้าหมายที่กำหนด และโครงการที่ 3 ได้แก่โครงการวิจัยเรื่อง
 "การทดลองใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการแก้ไขโจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น
 ประถมปีที่ 5 เขตการศึกษา 1" ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาคณิตศาสตร์
 โครงการนี้เป็นโครงการต่อเนื่องในระหว่างปีงบประมาณ 2529 - 2530 ปัจจุบันกำลังอยู่
 ในระหว่างการทดลองวิจัย

การปฏิบัติงานนี้ ศึกษานิเทศก์รับผิดชอบงานเป็นยวดยานแผน
 การดำเนินงานโดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด แล้วจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน
 ประสานกันในหน่วยงานเพื่อปฏิบัติงานที่กำหนดร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น โดยมีภาระกิจ
 การดำเนินงานให้ทุกคนทราบในที่ประชุม ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ประเมินผลด้วยวิธีการ
 สังเกตการปฏิบัติงาน ตรวจสอบงานโดยให้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน
 ในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเสนอต่อผู้บริหาร
 คำนึงปรากฏในผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการว่าศึกษานิเทศก์จัดทำแผนงาน/
 โครงการ สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด เอกสารเกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีว่า
 ศึกษานิเทศก์จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีโดยยึดหลักการประสานระหว่างงานกับช่วงเวลา
 เหมาะสมทุกโครงการ และเอกสารเกี่ยวกับรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีว่าศึกษานิเทศก์
 ส่วนใหญ่จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกงาน

การปฏิบัติงานวิจัยและสัมมนา เกี่ยวกับการเรียนการสอนนี้
 ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานน้อย ในการนี้ศึกษานิเทศก์ต้องการเพิ่มพูนความรู้
 ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยและสัมมนาการเรียนการสอน หน่วยงานต้นสังกัดจึงควรจัดอบรม
 ด้านการวิจัยให้แก่ศึกษานิเทศก์อย่างสม่ำเสมอ หรือจัดส่งศึกษานิเทศก์เข้ารับการอบรมในสถาน

การศึกษาต่าง ๆ เพราะศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาด้านการวิจัยมาโดยตรง ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในการวิจัย ผลงานวิจัยของหน่วยงานจึงมีน้อยมาก ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของชัยวัฒน์ วรรณพงษ์ (2521 : บทคัดย่อ) ที่ว่าศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานด้านศึกษา ทดลอง วิจัย เกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นอันดับสุดท้าย โดยเฉพาะหน้าที่หลักในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดได้แก่การวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน (สปช. 2524 : บทนำ) ในกรณีนี้ ศึกษานิเทศก์ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานว่าควรให้ศึกษานิเทศก์มีอิสระในการทำงานวิจัย ไม่ควรจำกัดความคิดโดยกำหนดให้วิจัยด้านการทดลองเท่านั้น เพราะปัญหาในการจัดการศึกษาของแต่ละจังหวัดมีมากและไม่เหมือนกัน จึงควรให้ศึกษานิเทศก์ได้วิจัยเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในจังหวัดรวมทั้งการวิจัยทดลอง และงานวิจัยควรเป็นงานที่ดำเนินการโดยศึกษานิเทศก์ทุกคน ไม่ควรระบุให้คนใดคนหนึ่งทำเพียงคนเดียว นอกจากนี้ การจัดสรรงบประมาณควรแยกจากการสร้างข้อทดสอบมาตรฐาน เพราะทำให้เกิดความยุ่งยากในการจัดสรร และแต่ละโครงการจะได้รับงบประมาณน้อยลง

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานอันดับแรกได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านงบประมาณ เนื่องจากได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ เพราะต้องใช้งบประมาณรวมกับการสร้างข้อทดสอบมาตรฐาน จึงควรแยกงบประมาณให้เป็นสัดส่วนของแต่ละงาน โดยระบุว่าควรจัดสรรงบประมาณให้ 30,000 บาท/ปี อันดับที่ 2 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านบุคลากรและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ในด้านบุคลากรส่วนใหญ่ศึกษานิเทศก์ต้องรับผิดชอบงานหลายหน้าที่ งานที่ปฏิบัติจึงซ้ำซ้อนกัน ควรเพิ่มบุคลากรให้รับผิดชอบงานนี้ 2 คน จะได้ช่วยปฏิบัติงานหรือปฏิบัติงานแทนกันได้เมื่ออีกคนไปราชการที่อื่น นอกจากนี้การจัดสรรงบประมาณให้ล่าช้าทำให้การปฏิบัติงานตามโครงการล่าช้าไปด้วย อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหารขาดความรู้อย่างเข้าใจในด้านการวิจัย ทำให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานน้อย ซึ่งมีผลทำให้ศึกษานิเทศก์ขาดขวัญและกำลังใจไปด้วย และยังมีผลทำให้งานวิจัยที่จัดทำแล้วไม่ได้นำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่า

3.1.5 งานร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษา ส่งเสริมการศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด จริยธรรม และวัฒนธรรม ปีงบประมาณ 2528 - 2529 ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ร่วมมือในการจัดทำโครงการอบรมวิชาลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด แก่ผู้บริหารและครูผู้สอน โดยร่วมมือในลักษณะของการเป็นวิทยากรและจัดส่งครู อาจารย์ เข้ารับการอบรม โครงการจัดงานแข่งขันกีฬาและกรีฑานักเรียน ศึกษานิเทศก์

ร่วมมือในการเป็นกรรมการผู้ตัดสินและจัดส่งนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขัน เพราะงานนี้
 ศึกษานิเทศก์สังกัดกรมพลศึกษาประจำจังหวัดรับผิดชอบโดยตรง โครงการอบรมจริยศึกษาแก่ครู
 ผู้สอน โครงการประกวดมารยาทไทยในสถานศึกษา โครงการคัดเลือกสถานศึกษาที่จัด
 กิจกรรมจริยศึกษาดีเด่น โครงการดังก้าวศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานในลักษณะการให้ความร่วมมือ
 ในการส่งโรงเรียน นักเรียน เข้าประกวด และส่งครูเข้ารับการอบรม โครงการสุขศึกษา
 สายการศึกษา ศึกษานิเทศก์ร่วมกับหน่วยสาธารณสุขจังหวัดดำเนินการโดยมุ่งเน้นที่สุขภาพอนามัย
 ของนักเรียน

การปฏิบัติงานนี้ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานเป็นผู้วางแผนการ
 ดำเนินงาน/โครงการ โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและจังหวัด แล้ว
 จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประสานกันในหน่วยงานเพื่อปฏิบัติงานและประสานงานที่กำหนดร่วมกับ
 คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น โดยมีภารกิจแจ้งการดำเนินงานให้ทุกคนทราบในที่ประชุม ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์
 ส่วนใหญ่ต้องคณะกรรมการประเมินผลด้วยวิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน ตรวจสอบงาน โดยให้นำ
 ผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา แล้วจัดทำรายงาน
 ผลการปฏิบัติงานเสนอต่อผู้บริหาร ดังปรากฏในผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/
 โครงการว่าศึกษานิเทศก์จัดทำแผนงาน/โครงการสอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและจังหวัด เอกสาร
 เกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีว่าศึกษานิเทศก์จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีโดยยึดหลักการประสาน
 ระหว่งงานกับช่วงเวลาที่เหมาะสมทุกโครงการ และเอกสารเกี่ยวกับรายงานผลการปฏิบัติงาน
 ประจำปีว่าศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกงาน

การปฏิบัติงานร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน
 ประถมศึกษานี้ ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง แต่อย่างไรก็ตาม
 ศึกษานิเทศก์ต้องการเพิ่มพูนความรู้ในด้านจริยธรรมและวัฒนธรรม เพราะเป็นเรื่องต้องอาศัย
 การศึกษาค้นคว้าอย่างละเอียดรวมทั้งการปฏิบัติจริง และเนื่องจากศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ที่รับผิดชอบ
 งานนี้มีวิถีทางการศึกษาค้นคว้าศึกษา จึงมีความต้องการที่จะศึกษาด้านจริยธรรม วัฒนธรรม เพื่อ
 นำมา เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ในการนี้ศึกษานิเทศก์ได้ขอเสนอแนะในการปฏิบัติงานว่า
 ควรปรับปรุงแก้ไขงานในหน้าที่ให้เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ เพราะศึกษานิเทศก์
 ปฏิบัติงานนี้ในลักษณะของผู้ร่วมงานหรือผู้ประสานงาน ทั้งนี้งานที่ปฏิบัติส่วนใหญ่จะเป็นงานด้านธุรการ
 ซึ่งอาจจะมอบหมายให้ผู้ที่ปฏิบัติงานฝ่ายประสานงานหรือบริหารทั่วไปรับผิดชอบแทน

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานอันดับแรกได้แก่ปัญหา/อุปสรรค
 ในด้านบุคลากร เนื่องจากบุคลากรผู้รับผิดชอบงานนี้ต้องปฏิบัติงานหลายหน้าที่ และต้องใช้เวลา
 ในการประสานงานกับบุคลากรต่างหน่วยงานหลายแห่ง ทำให้บุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติ
 งาน อันดับที่ 2 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านงบประมาณและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เนื่องจาก
 งานนี้ส่วนใหญ่เป็นงานการให้ความร่วมมือ จึงไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนินงาน งบประมาณ
 ที่ได้รับส่วนใหญ่จะจัดให้แก่ครู อาจารย์ หรือโรงเรียนโดยตรง นอกจากนี้การจัดสรรงบประมาณ
 ให้จังหวัดล่าช้าทำให้งานล่าช้าตามไปด้วย อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในการสนับสนุน
 จากผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหารจะมอบหมายงานให้รับผิดชอบตามความต้องการและการพิจารณา
 ของผู้บริหาร แต่ขาดการสนับสนุนงานนี้ ซึ่งผู้ที่ได้รับมอบหมายจะต้องปฏิบัติแต่จะขาดความรู้ความ
 สามารถในงานด้านนั้น ๆ ก็ตาม ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงาน หัวหน้าฝ่าย และผู้บริหารควรประสาน
 สัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน พิจารณามอบหมายงานให้ตรงความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติ และ
 ให้ความสนใจ สนับสนุนงานทุกงานเท่าที่สมควร

3.1.6 การปฏิบัติงานวิชาการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ
 การประถมศึกษาจังหวัด ปังบประมาณ 2528 - 2529 ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์จัดทำโครงการ
 นิเทศความร่วมมือวันเปิดเรียนเพื่อเป็นการช่วยเหลือให้โรงเรียนมีความพร้อมและความมั่นใจในการ
 จัดการเรียนการสอนมากขึ้น โดยศึกษานิเทศก์ทั้งระดับจังหวัดและอำเภอจะเป็นผู้ให้เทศและให้ความ
 ช่วยเหลือ โครงการสัมมนาการนิเทศการศึกษาโดยให้ผู้บริหารและครูผู้สอนนำผลการปฏิบัติงาน
 รวมทั้งปัญหาการนิเทศการศึกษามาวิเคราะห์เพื่อหาวิธีการแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น โครงการอบรม
 ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและโครงการปรับปรุงที่ทำการกลุ่ม เพื่อให้ครูวิชาการกลุ่มมีความรู้ความ
 สามารถเป็นที่ปรึกษาแก่ครูในกลุ่มโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาที่ทำการกลุ่มให้พร้อม
 ที่จะเป็นศูนย์กลางการทำงาน และศูนย์วิชาการของครูในกลุ่ม โครงการปรอท 200 ปีการศึกษา
 2529 เป็นการจัดทำเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อตรวจสอบมาตรฐานการ
 เรียนซึ่งเป็นเครื่องมือวัดคล้ายปรอทวัดไข้ ซึ่งโครงการนี้สามารถกระตุ้นให้โรงเรียนปรับปรุง
 การเรียนการสอนให้ดีขึ้น โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนเป็นโครงการที่สอดคล้องกับ
 นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ต้องการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน
 ไม่มีอาหารรับประทานโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยให้นักเรียนมีสุขภาพพลานามัยดี มีผลการเรียนดีขึ้น
 นอกจากโครงการดังกล่าวแล้ว ศึกษานิเทศก์ต้องปฏิบัติงานเป็นกรรมการต่าง ๆ งานการประชุม
 งานธุรการในโครงการ และการประกวดต่าง ๆ งานด้านนี้ศึกษานิเทศก์จะได้รับมอบหมายเป็น

จำนวนมากและมีสมาธิเสมอ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นงานเร่งด่วน ต้องปฏิบัติให้ทันตามกำหนด งานดังกล่าวมีส่วนทำให้งานในโครงการที่กำหนดต้องล่าช้าไป ดังผลที่ปรากฏในการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีว่า งาน/โครงการไม่ได้ดำเนินงานตามที่กำหนดทุกงาน เนื่องจากศึกษานิเทศก์ต้องปฏิบัติงานมาก ส่วนใหญ่เป็นงานเร่งด่วน ทำให้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานต้องเลื่อนไปจากที่กำหนดไว้

การปฏิบัติงานนี้ ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานเป็นผู้วางแผนการดำเนินงาน/โครงการ โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายที่สังกัด แล้วจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประสานกันในหน่วยงานเพื่อปฏิบัติงานและประสานงานที่กำหนดร่วมกัน โดยมีการชี้แจงการดำเนินงานให้ทุกคนทราบในที่ประชุม ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ประเมินผลด้วยวิธีการตรวจผลงาน โดยนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเสนอต่อผู้บริหาร ดังปรากฏในผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการว่าศึกษานิเทศก์จัดทำแผนงาน/โครงการสอดคล้องกับนโยบายที่สังกัด เอกสารเกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีว่า ศึกษานิเทศก์จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีโดยยึดหลักการประสานระหว่างงานกับช่วงเวลาที่เหมาะสมทุกโครงการ และเอกสารเกี่ยวกับรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีว่า ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกงาน

การปฏิบัติงานวิชาการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ การประเมินศึกษาจังหวัดนี้ ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง เนื่องจากงานนี้เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับความรู้หลาย ๆ ด้าน ขึ้นอยู่กับงานที่ได้รับมอบหมายนั้น ๆ ผู้ปฏิบัติงานจึงควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องที่มอบหมายโดยตรง ในการนี้ศึกษานิเทศก์ให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานว่าควรมีการพิจารณามอบหมายงานให้เหมาะสมกับหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ และควรให้ความสนใจสนับสนุนการปฏิบัติงานนี้มากขึ้น

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานอันดับแรกได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เนื่องจากผู้รับผิดชอบงานต้องปฏิบัติงานหลายหน้าที่ บางครั้งงานที่ได้รับมอบหมายไม่ตรงกับงานที่รับผิดชอบอยู่ จึงต้องใช้เวลาดำเนินการรายละเอียดของงาน นอกจากนี้การได้รับงบประมาณล่าช้าทำให้งานที่ปฏิบัติล่าช้าไปด้วย ผู้บริหารจึงควรมอบหมายงานให้ตรงกับหน้าที่และกระจายงานให้ทั่วถึงทุกคน จะช่วยให้งานสำเร็จในเวลาที่ยาวเร็วขึ้น อันดับ 2 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านงบประมาณและบุคลากร เนื่องจากบุคลากรมีไม่เพียงพอและให้

ความร่วมมือในการปฏิบัติงานน้อย ซึ่งตรงกับข้อเสนอแนะของศึกษานิเทศก์ที่ต้องการให้เพิ่มด้านบุคลากรในการปฏิบัติงาน ในด้านงบประมาณส่วนใหญ่จะจัดสรรให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรง จึงไม่มีงบประมาณสำหรับดำเนินงาน บางโครงการได้รับจำนวนจำกัด จึงควรเพิ่มงบประมาณสำหรับการดำเนินงานตามความเหมาะสมของงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความคล่องตัวมากขึ้น

อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหารให้การสนับสนุนงานที่ไม่ได้รับงบประมาณน้อย ในการนี้ผู้บริหารควรให้ความสนใจ สนับสนุนงานด้วยความเสมอภาคทุกงาน เพราะแต่ละงานมีความสำคัญใกล้เคียงกัน

3.2 ฝ่ายแผนพัฒนา

3.2.1 งานจัดทำนโยบายการดำเนินงานและการพัฒนาการประถมศึกษาจังหวัด ปีงบประมาณ 2528 - 2529 ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์ทุกจังหวัดจัดทำโครงการจัดทำแผนพัฒนาการประถมศึกษาประจำปี โดยการประมวลผลการจัดการศึกษาในปีงบประมาณที่ผ่านมาแล้วนำมาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัด โดยจัดทำให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และในบางจังหวัดจัดทำโครงการจัดทำแผน ติดตาม ควบคุม กำกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานแต่ละปีงบประมาณเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด แต่โครงการนี้ปฏิบัติงานได้ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดมากเนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนินงาน และบุคลากรไม่เพียงพอ โครงการดังกล่าวมีความสำคัญต่อการดำเนินการพัฒนาการประถมศึกษาในจังหวัดเป็นอย่างมาก จึงควรให้การสนับสนุนทั้งในด้านงบประมาณ บุคลากร เพราะจะทำให้จังหวัดมีแผนการดำเนินงานที่สมบูรณ์ และมีการติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนงานทุกชั้นตอน ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด

การปฏิบัติงานนี้ ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานเป็นผู้ออกแบบการดำเนินงาน/โครงการ โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด และนโยบายของจังหวัดแล้วจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประสานกันในหน่วยงานเพื่อปฏิบัติงานที่กำหนดร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นโดยมีการชี้แจงการดำเนินงานให้ทุกคนทราบในที่ประชุม ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ประเมินผลด้วยวิธีการตรวจผลงาน โดยให้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่ข้อบกพร่องหรือมีปัญหาและการดำเนินงานทั้งหมด แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเสนอต่อผู้บริหาร ดังปรากฏในผลการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการว่า ศึกษานิเทศก์จัดทำแผนงาน/โครงการสอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและจังหวัด เอกสารเกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีว่า ศึกษานิเทศก์

จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี โดยยึดหลักการประสานระหว่างงานกับช่วงเวลาที่เหมาะสมทุก
โครงการ และเอกสารเกี่ยวกับรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีว่า ศึกษาพิเศษส่วนใหญ่
จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกงาน

การปฏิบัติงานจัดทำนโยบายการดำเนินงานและแผนการ
การประมศศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง เนื่องจาก
ได้รับการอบรมในเรื่องนี้จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติหลายครั้ง ใน
การนี้ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานว่า หน่วยงานต้นสังกัดควรกำหนดรูปแบบของแต่ละ
ระดับให้สอดคล้องกัน ไม่ควรกำหนดให้เขียนโครงการทุก ๆ งาน เพราะบางงานเป็นงาน
ประจำ ทำให้ต้องเขียนโครงการซ้ำ ๆ และมีจำนวนโครงการมาก

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานอันดับแรกได้แก่ปัญหา/อุปสรรค
ในคานบุคลากร เนื่องจากมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานคานน้อย ทั้งผู้รับผิดชอบงานนี้โดยตรง
เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด และเจ้าหน้าที่จัดทำเอกสาร ศึกษาพิเศษต้องพิมพ์และทำเอกสารด้วยตนเอง
จึงต้องใช้เวลามากขึ้น นอกจากนี้ผู้รับผิดชอบงานและผู้ร่วมงานมีความรู้ในด้านการจัดทำแผนงาน/
โครงการไม่มากเท่าที่ควร ถึงแม้หน่วยงานต้นสังกัดจะจัดอบรมให้ แต่ส่วนใหญ่ยังขาดประสบการณ์
จึงควรจัดอบรมเพิ่มเติมความรู้และประสบการณ์ให้อย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความมั่นใจในการทำงาน
และควรเพิ่มศึกษาพิเศษที่ปฏิบัติงานคานนี้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด เจ้าหน้าที่จัดทำเอกสาร
ให้เพียงพอและเหมาะสมกับงาน อันดับที่ 2 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านระยะเวลาในการปฏิบัติ
งาน เนื่องจากผู้รับผิดชอบงานต้องใช้เวลาในการรวบรวมแผนงาน/โครงการของทุกหน่วยงาน
ซึ่งส่วนใหญ่ส่งให้ล่าช้าและต้องแก้ไขเพิ่มเติมเพราะผู้จัดทำแผนงาน/โครงการแต่ละหน่วยยังขาด
ความรู้ในงานคานนี้ จึงควรเพิ่มพูนความรู้ให้บุคลากรทุกระดับ อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรค
ในคานงบประมาณ เนื่องจากงานนี้ไม่ได้รับงบประมาณให้โดยตรงในการปฏิบัติงาน แต่ต้องใช้
วัสดุสำนักงานซึ่งมีจำนวนจำกัดและต้องใช้ในงานคานอื่น ๆ ด้วย จึงควรเพิ่มงบประมาณเพื่อการ
นี้ตามความเหมาะสมของงาน อันดับที่ 4 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร
เนื่องจากผู้บริหารให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานน้อยมาก ส่วนใหญ่ผู้รับผิดชอบงาน
จะเป็นผู้ดำเนินงานเองทุกขั้นตอน ผู้บริหารจึงควรพิจารณาในการสนับสนุนงานคานนี้มากขึ้น เพราะ
เป็นงานที่กำหนดแนวทางการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาของจังหวัด หากแผนงาน/โครงการจัดทำ
ได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพย่อมทำให้งานพัฒนาคุณภาพของจังหวัดมีคุณภาพไปด้วย

3.2.2 งานจัดทำงบประมาณเพื่อการประณตศึกษาในจังหวัด ปีงบประมาณ 2528 - 2529 ผลการวิจัยพบว่า ศึกษาพิเศษทุกจังหวัดได้จัดทำโครงการจัดตั้งและจัดสรร งบประมาณประจำปี โดยจัดให้สอดคล้องกับแผนงาน/โครงการที่จัดทำไว้แต่ละปีของทุกหน่วยงาน ในความรับผิดชอบของสำนักงานการประณตศึกษาจังหวัด และศึกษาพิเศษบางส่วนจัดทำรายงาน ผลการใช้งบประมาณประจำปี เป็นการรวมผลการใช้งบประมาณทุกโครงการเพื่อพิจารณาความ ถูกต้องเหมาะสม หนักา/อุปสรรคในการใช้งบประมาณ เพื่อจะได้นำผลไปแก้ไขหากการดำเนินงาน งบประมาณในปีต่อไป

การปฏิบัติงานนี้ศึกษาพิเศษผู้รับผิดชอบงาน เป็นผู้วางแผนการ ดำเนินงาน/โครงการ โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและจังหวัด แล้วจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประสานกันในหน่วยงาน เพื่อปฏิบัติงานที่กำหนดร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น โดยมีภารกิจชี้แจงการดำเนินงานให้ทุกคนทราบในที่ประชุม ทั้งนี้ศึกษาพิเศษส่วนใหญ่ประเมินผล ด้วยวิธีการตรวจผลงาน สังเกตการปฏิบัติงาน โดยนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการ ปฏิบัติงานในเรื่องที่ข้อบกพร่องหรือมีหนักา แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเสนอผู้บริหาร ดึงปรากฏในผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการว่าศึกษาพิเศษจัดทำแผนงาน/ โครงการสอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและจังหวัด เอกสารเกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีว่า ศึกษาพิเศษจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีโดยยึดหลักการประสานระหว่างงานกับช่วงเวลาที่เหมาะสม ทุกโครงการ และเอกสารเกี่ยวกับรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีว่าศึกษาพิเศษส่วนใหญ่จัดทำ รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกงาน

การปฏิบัติงานจัดทำงบประมาณเพื่อการประณตศึกษาในจังหวัดนี้ ศึกษาพิเศษส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง ส่วนที่เหลือมีความรู้ในการปฏิบัติงาน น้อย จึงมีความต้องการในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการจัดตั้งงบประมาณ การบริหารงบประมาณ ด้วยวิธีการอบรม เพราะงานด้านนี้ไม่เคยมีในหน้าที่ของศึกษาพิเศษมาก่อน เพิ่งจะปรากฏใน ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2524 เป็นครั้งแรก ศึกษาพิเศษจึงขาดประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานด้านนี้ และศึกษาพิเศษได้ขอ เสนอแนะในการปฏิบัติงานว่าควรพิจารณาขอบข่าย งานนี้ให้เหมาะสมกับเจ้าหน้าที่ที่รับไว้เพื่อไม่ให้ขัดแย้งกับงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน

หนักา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานอันดับแรกได้แก่หนักา/อุปสรรค ในด้านบุคลากร เนื่องจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีจำนวนจำกัด และขาดความรู้ความชำนาญใน

การปฏิบัติงาน เพราะไม่เคยปฏิบัติงานด้านนี้มาก่อน อีกประการหนึ่งงานด้านงบประมาณมีระเบียบมาก ผู้รับผิดชอบต้องศึกษาและทำความเข้าใจอย่างแม่นยำจึงจะดำเนินงานได้ถูกต้อง ไม่มีปัญหา แต่ในปัจจุบันศึกษานิเทศก์ต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน จึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานต้องใช้เวลาและทำงานมากขึ้น อันดับที่ 2 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านการงบประมาณ เนื่องจากงานนี้ไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนินงานต้องใช้วัสดุสำนักงานซึ่งมีจำนวนค่อนข้างจำกัด จึงควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้โครงการนี้ตามความเหมาะสมของงาน อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านการระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เนื่องจากหน่วยงานต้นสังกัดแจ้งงบประมาณให้จังหวัดล่าช้า ทำให้มีเวลาในการทำงานจำกัด ซึ่งเป็นผลทำให้การปฏิบัติงานทุกโครงการล่าช้าไปด้วย จึงควรได้จัดให้มีการประสานการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ต้นสังกัดรับผิดชอบในการจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดทันตามกำหนด อันดับที่ 4 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหารให้การสนับสนุนและให้กำลังใจในการปฏิบัติงานน้อย ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานพร้อมทั้งหัวหน้าฝ่ายควรชี้แจงการดำเนินงาน ความสำคัญ และประโยชน์ของงานด้านนี้ให้ผู้บริหารทราบเพื่อความเข้าใจอันดีต่อกัน ซึ่งจะ เป็นผลให้การปฏิบัติงานได้รับความร่วมมือ ได้รับการสนับสนุนมากขึ้น

3.2.3 การประสานงานการพัฒนาบุคลากรของจังหวัด ปีงบประมาณ

2528 - 2529 ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์ทุกจังหวัดจัดทำโครงการพัฒนาครูประจำการ ร่วมกับมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู โดยจัดทำในลักษณะการประสานงานจัดส่งครูเข้ารับการอบรม ซึ่งมีอาจารย์จากมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูเป็นวิทยากร โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ข้าราชการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดโดยการจัดส่งข้าราชการและครูเข้ารับการอบรมเดือนละ 1 ครั้ง โครงการพัฒนาประธานกลุ่มโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียน โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการวางแผนและการบริหารโรงเรียน และโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานประชุม โครงการดังกล่าวศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานในลักษณะของการประสานงานและจัดส่งบุคลากรเข้ารับการประชุมหรืออบรม และติดตามผลหลังการประชุมหรืออบรมแล้ว ซึ่งงานด้านนี้เป็นงานด้านธุรการ มีการปฏิบัติงานหลายฝ่าย ทั้งฝ่ายแผนพัฒนา ฝ่ายนิเทศการศึกษา ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ ทำให้เกิดความสับสนเพราะบางครั้งต้องมาพิจารณาว่าเป็นงานของฝ่ายใด ทำให้เสียเวลาในการปฏิบัติงานมากขึ้น

การปฏิบัติงานนี้ศึกษาให้ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานเป็นผู้วางแผนการดำเนินงาน / โครงการ โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและจังหวัด แล้วจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประสานกันในหน่วยงานเพื่อปฏิบัติงานและประสานงานที่กำหนดร่วมกัน โดยมีการชี้แจงการดำเนินงานให้ทุกคนทราบในที่ประชุม ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ตั้งคณะกรรมการประเมินผลด้วยวิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเสนอต่อผู้บริหาร ดังปรากฏในผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ ว่าศึกษานิเทศก์จัดทำแผนงาน/โครงการสอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและจังหวัด เอกสารเกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีว่าศึกษานิเทศก์จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีโดยยึดหลักการประสานระหว่างงานกับช่วงเวลาที่เหมาะสมทุกโครงการ และเอกสารเกี่ยวกับรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีว่าศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกงาน

การปฏิบัติงานประสานงานการพัฒนาบุคลากรของจังหวัดนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานมาก ในส่วนที่เหลือมีความรู้ในการปฏิบัติงานน้อย ในการนี้ศึกษานิเทศก์ต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการจัดประชุมปฏิบัติการและการฝึกอบรม เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และได้ให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานว่าระเบียบการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ และแนวปฏิบัติระบุไว้ไม่ชัดเจน การปฏิบัติงานจึงขัดข้องกับฝ่ายนิเทศการศึกษา ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ การปฏิบัติงานด้านนี้จึงมีน้อย เนื่องจากบุคลากรขาดความเข้าใจและขาดแนวทางในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องชัดเจน

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานอันดับแรกได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านบุคลากรและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน และได้รับการมอบหมายงานที่เร่งด่วน มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานกระชั้นชิด ซึ่งมีส่วนทำให้การคัดเลือกบุคลากรเข้ารับการอบรมไม่เป็นที่ตรงตามจุดมุ่งหมายเท่าที่ควร จึงควรเพิ่มบุคลากรในการปฏิบัติงานหรืออาจมอบหมายงานด้านนี้ให้ฝ่ายการเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อศึกษานิเทศก์จะได้ลดงานด้านธุรการลงโดยปฏิบัติงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักได้มากยิ่งขึ้น อันดับที่ 2 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในค่านงบประมาณ เนื่องจากได้รับงบประมาณในการปฏิบัติงานน้อย บางโครงการไม่ได้รับงบประมาณ นอกจากนั้นการจัดสรรงบประมาณให้ล่าช้าทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินปฏิบัติงาน อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหารมอบหมายงานด้านนี้ตามความคิดเห็นและการพิจารณาด้วยตนเองทำให้มีบุคลากร

ปฏิบัติงานด้านนี้หลายฝ่าย จึงควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้รับผิดชอบงาน หัวหน้าฝ่าย ผู้บริหาร เพื่อจะได้เข้าใจตรงกันจะได้ปฏิบัติงานได้ตรงตามหน้าที่และความรู้ความสามารถมากขึ้น

3.2.4 งานจัดทำข้อมูลและสถิติทางการศึกษาของจังหวัด ซึ่งประมาณ 2528 - 2529 ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์ทุกจังหวัดจัดทำโครงการจัดทำข้อมูล สถิติ และ ศูนย์สารสนเทศทางการศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของจังหวัดทั้งหมดมา จัดเป็นระบบข้อมูลเพื่อนำไปศึกษาแนวทางปรับปรุงการศึกษาในจังหวัด และยังจัดให้บริการด้าน ข้อมูลทางการศึกษาของจังหวัดแก่ผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ตามความต้องการ

การปฏิบัติงานนี้ ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานเป็นผู้วางแผนการดำเนินงาน โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด แล้วจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน ประสานกันในหน่วยงานเพื่อปฏิบัติงานที่กำหนด ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ประเมินผลโดยใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน การตรวจผลงาน โดยได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่ข้อบกพร่องหรือมีปัญหา แล้วจัดทำเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อเสนอต่อผู้บริหาร การปฏิบัติงานดังกล่าวตรงกับผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการที่ว่าศึกษานิเทศก์ได้จัดทำแผนงาน/โครงการสอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด เอกสารเกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีของศึกษานิเทศก์ที่ว่าศึกษานิเทศก์จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานโดยยึดหลักการประสานระหว่างงานกับช่วงเวลาที่เหมาะสมทุกโครงการ และเอกสารเกี่ยวกับรายงานผลการปฏิบัติงานที่ว่าศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกงาน

การปฏิบัติงานจัดทำข้อมูล สถิติ ศึกษานิเทศก์มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง แต่อย่างไรก็ตามศึกษานิเทศก์ต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการฝึกอบรม ทั้งนี้เป็นเพราะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเรื่องใหม่สำหรับศึกษานิเทศก์และในขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ส่งเครื่องคอมพิวเตอร์ให้ทุกจังหวัดแล้ว จึงควรจัดอบรมเพื่อฝึกความชำนาญให้แก่ศึกษานิเทศก์อย่างสม่ำเสมอ อีกประการหนึ่งสถานที่ทำงานของศึกษานิเทศก์ค่อนข้างกับแคบและแออัด ไม่มีห้องสำหรับปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์ การเก็บเครื่องคอมพิวเตอร์ในสถานที่ซึ่งแออัดและอากาศร้อนอาจทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์เสียได้ จึงควรจัดสร้างห้องปฏิบัติการเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะ จะทำให้ใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่ามากที่สุด

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานนี้อันดับแรกได้แก่ปัญหา/อุปสรรค
 ในด้านบุคลากรและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอ และบุคลากรที่
 รับผิดชอบงานยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานนี้ จึงควรเพิ่มบุคลากรและจัดอบรม
 เกี่ยวกับการจัดทำข้อมูล สถิติ และการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ให้แก่ศึกษานิเทศก์ สำหรับระยะ
 เวลาในการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดปัญหา/อุปสรรคเนื่องจากการส่งข้อมูลล่าช้าและผิดพลาด ทั้งนี้
 เนื่องจากการสำรวจข้อมูลแต่ละครั้ง ข้อมูลที่ได้มาไม่ตรงกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะมีนักเรียนย้าย
 เข้าหรือย้ายออก ลาออกทุกเทอม หรือบางครั้งขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการสำรวจ เช่นการ
 สำรวจเพื่อจัดสรรงบประมาณรายหัวให้แก่โรงเรียน หรือเพื่อจัดสรรอัตรากำลังครู ในกรณีนี้
 สถิติจำนวนนักเรียนจะสูงกว่าความเป็นจริง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรกำหนดแบบและมาตรการ
 สำหรับการกรอกข้อมูลต่าง ๆ ให้ตรงความจริง หากมีการผิดพลาดบ่อยครั้งจะได้รับผลอย่างไร
 หรืออาจจะกำหนดให้แจ้งข้อมูลทุกเดือน จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากขึ้น อันดับ
 ที่ 2 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านงบประมาณ เนื่องจากได้รับงบประมาณไม่เพียงพอในการ
 ดำเนินงานตามโครงการ โดยเฉพาะการจัดทำแผนภาพ แผนภูมิทางสถิติ ซึ่งต้องใช้วัสดุอุปกรณ์
 มาก การได้รับงบประมาณจำกัดทำให้งานด้านนี้จัดทำได้เพียงเล็กน้อยไม่สมบูรณ์ตามเป้าหมายที่
 กำหนด จึงควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์ได้เสนอว่าควร
 จัดสรรงบประมาณให้ 10,000 - 20,000 บาท/ปี อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในการ
 สนับสนุนจากผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนงานด้านนี้เพียง
 ผู้รับผิดชอบงานและหัวหน้าฝ่ายควรชี้แจง ทำความเข้าใจกับผู้บริหารให้เห็นความสำคัญ ความจำเป็น
 และผลประโยชน์ของงานข้อมูล สถิติของจังหวัด เพื่อให้ผู้บริหารทราบและให้การสนับสนุนจะช่วย
 เป็นแรงกระตุ้นให้ผู้รับผิดชอบงานเกิดขวัญ กำลังใจ ในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

3.2.5 งานให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุง เลิกกลม
 โรงเรียนในสังกัด ปีงบประมาณ 2528 - 2529 ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์ทุกจังหวัดจัดทำ
 งานให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุง เลิกกลมโรงเรียนในสังกัด ศึกษานิเทศก์
 ปฏิบัติงานด้านนี้ในลักษณะของการให้ความเห็น ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงาน ซึ่งงานส่วนใหญ่เป็น
 งานด้านธุรการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วนิดา เลิศกมลกาญจน์ (2526 : 147) ที่ว่า
 งานให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุง เลิกกลมโรงเรียนในสังกัดเป็นงานธุรการ
 จึงควรมอบหมายงานนี้ให้ฝ่ายบริหารทั่วไปซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวข้องในค้ำนี้ เพราะศึกษานิเทศก์ลด
 บทบาทการไปนิเทศโดยตรงตามโรงเรียนต่าง ๆ ลง ฉะนั้นการให้ข้อมูลอาจผิดพลาดได้

การปฏิบัติงานนี้ ศึกษาพิเศษผู้รับผิดชอบงานเป็นผู้วางแผนการดำเนินงาน/โครงการ โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและจังหวัด แล้วจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประสานกันในหน่วยงานเพื่อปฏิบัติงานที่กำหนดร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น โดยมีการชี้แจงการดำเนินงานให้ทุกคนทราบในที่ประชุม ทั้งนี้ศึกษาพิเศษส่วนใหญ่ ประเมินผลด้วยวิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน การตรวจผลงาน โดยนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเสนอต่อผู้บริหาร ดังปรากฏในผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ ว่าศึกษาพิเศษจัดทำแผนงาน/โครงการสอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและจังหวัด เอกสารเกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงาน ประจำปีว่า ศึกษาพิเศษจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีโดยยึดหลักการประสานระหว่างงานกับช่วงเวลาที่เหมาะสมทุกโครงการ และเอกสารเกี่ยวกับรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีว่าศึกษาพิเศษส่วนใหญ่จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกงาน

การปฏิบัติงานให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุง เลิกกรมโรงเรียนในสังกัดนี้ ศึกษาพิเศษส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง แต่อย่างไรก็ตาม ศึกษาพิเศษต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการจัดตั้ง รวม เลิกกรมโรงเรียนในสังกัดด้วยวิธีการศึกษาจากเอกสาร เพราะงานด้านนี้ต้องจัดทำตามระเบียบที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัด ผู้ปฏิบัติงานจึงต้องมีความรู้ในระเบียบต่าง ๆ อย่างแม่นยำ ในกรณีศึกษาพิเศษได้ขอเสนอแนะในการปฏิบัติงานว่าควรมีการพิจารณาระเบียบ และแนวปฏิบัติงานด้านนี้ให้ชัดเจน เพราะงานนี้เข้าสัมพันธ์กับงานของฝ่ายบริหารทั่วไป โดยอาจพิจารณามอบหมายให้ฝ่ายบริหารทั่วไปเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านนี้ทั้งหมด

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานอันดับแรกได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในสถานบุคลากร เนื่องจากบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานนี้ เพราะงานนี้ต้องยึดระเบียบในการปฏิบัติงาน ผู้รับผิดชอบต้องศึกษาทำความเข้าใจให้ชัดเจนจึงจะปฏิบัติงานได้ถูกต้อง หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสัมมนาเพื่อพิจารณาระเบียบและทำความเข้าใจแก่การปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานนี้เป็นไปในแนวเดียวกัน และปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องทุกจังหวัด อันดับที่ 2 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญแก่งานด้านนี้น้อย จึงไม่ได้รับการสนับสนุนในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ผู้รับผิดชอบงานและหัวหน้าฝ่ายควรชี้แจงถึงความสำคัญและความจำเป็นของงานด้านนี้ เพื่อให้ผู้บริหารรับทราบ จะได้ให้การสนับสนุน

เพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจทำงานมากขึ้น อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในคาบระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เนื่องจากศึกษานิเทศก์มีงานที่จะต้องปฏิบัติมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการปฏิบัติงานนี้มากเท่าที่ควร และบางกรณีต้องออกไปตรวจสอบสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งใช้เวลามาก ทำให้งานด้านอื่นที่รับผิดชอบล่าช้าไปด้วย จึงควรเพิ่มบุคลากรที่ปฏิบัติงานนี้ หรืออาจมอบให้ฝ่ายบริหารทั่วไปดำเนินงานทั้งหมด ศึกษานิเทศก์จะได้ปฏิบัติงานด้านวิชาการเพิ่มขึ้น อันดับที่ 4 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านงบประมาณ เนื่องจากไม่มีงบประมาณในการดำเนินงาน บางครั้งต้องออกไปตรวจสอบสถานที่ปฏิบัติงานต้องใช้จ่ายเงินส่วนตัว จึงควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ตามความเหมาะสมของงาน

3.2.6 การประสานงานโครงการพิเศษ ปีงบประมาณ 2528 - 2529

ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์ทุกจังหวัดจัดทำโครงการให้การศึกษารักษาเพื่อปลูกฝังความรักชาติ โดยการจัดส่งข้าราชการและครูในสังกัดเข้ารับการอบรม และบางจังหวัดจัดทำโครงการส่งเสริมโรงเรียนเป็นศูนย์กลางชุมชน เป็นการทำให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการฝึกวิชาชีพและความรู้แก่ชุมชน โครงการส่งเสริมชุมชนศึกษาสัมพันธ์ โดยให้วิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่เด็กเรียน โครงการดังกล่าวนี้จะช่วยให้โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ช่วยเหลือสนับสนุนต่อกัน โครงการประสานงานของหน่วยงานในสี่กระทรวงหลักเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยศึกษานิเทศก์จะเป็นผู้ประสานงานในด้านการศึกษากับการส่งเสริมความรู้แก่ชุมชน จะเห็นได้ว่าศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานในลักษณะของการประสานงานทุกโครงการ นอกจากนั้นงานนี้ไม่ใคร่ระบุขอบข่ายของงานและการปฏิบัติงานให้ชัดเจน บางครั้งโครงการที่ประสานงานไม่สอดคล้องกับงานตามหน้าที่เท่าที่ควร

การปฏิบัติงานนี้ ศึกษานิเทศก์รับผิดชอบงานเป็นผู้วางแผนการดำเนินงาน/โครงการ โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด แล้วจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประสานกันในหน่วยงานเพื่อประสานงานร่วมกัน โดยมีการชี้แจงการดำเนินงานให้ทุกตนทราบในที่ประชุม ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ตั้งคณะกรรมการประเมินผลด้วยวิธีการตรวจผลงานและประเมินโครงการ โดยนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่มีข้อบกพร่องหรือมีปัญหา แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเสนอต่อผู้บริหาร ดังปรากฏในผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ ว่าศึกษานิเทศก์จัดทำแผนงาน/โครงการสอดคล้องกับ

นโยบายต้นสังกัด เอกสารเกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี ว่าศึกษานิเทศก์จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีโดยยึดหลักการประสานระหว่างงานกับช่วงเวลาที่เหมาะสมทุกโครงการ และเอกสารเกี่ยวกับรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ว่าศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกงาน

การปฏิบัติงานประสานงานโครงการพิเศษนี้ ศึกษานิเทศก์มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง แต่อย่างไรก็ตามศึกษานิเทศก์ต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารและการประเมินโครงการโดยการฝึกอบรม เนื่องจากการบริหารและการประเมินโครงการเป็นงานที่ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาโดยเฉพาะมาก่อน และเป็นงานที่ต้องใช้หลักเกณฑ์ในการดำเนินงาน จึงควรได้มีการจัดอบรมงานด้านนี้ให้แก่ผู้รับผิดชอบงาน ในการนี้ ศึกษานิเทศก์ได้ขอเสนอแนะในการปฏิบัติงานว่าควรมีการระบุให้ชัดเจนว่างานประเภทใดเป็นงานโครงการพิเศษ และหากกำหนดงานในลักษณะของการประสานงานควรมอบหมายให้ฝ่ายอื่นปฏิบัติเพราะไม่มีลักษณะของงานวิชาการ

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานอันดับแรกได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านงบประมาณ เนื่องจากได้รับงบประมาณน้อย โครงการส่วนใหญ่จะไม่ได้รับงบประมาณเพื่อการดำเนินงาน แต่จะจัดสรรให้ผู้เข้าร่วมโครงการโดยตรง จึงควรจัดสรรงบประมาณให้เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานด้วย ผู้รับผิดชอบจะได้ปฏิบัติงานสะดวกขึ้น อันดับที่ 2 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เนื่องจากปฏิบัติงานได้ทราบเรื่องที่จะต้องดำเนินการกระชั้นชิดมากเกินไป ทำให้ต้องปฏิบัติงานอย่างรีบเร่ง และบางครั้งการจัดส่งบุคลากรเข้าร่วมโครงการไม่เป็นไปตามเป้าหมายเท่าที่ควร อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านบุคลากร เนื่องจากมีบุคลากรผู้รับผิดชอบงานด้านนี้น้อย จึงต้องมีการกระจายงานให้บุคลากรหลายคนร่วมกันรับผิดชอบ จึงควรเพิ่มบุคลากรที่รับผิดชอบงานนี้ ซึ่งศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ระบุว่าควรเพิ่มผู้รับผิดชอบงานนี้ 2 คน อันดับที่ 4 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหารให้การสนับสนุนงานด้านนี้น้อย เพราะส่วนใหญ่เป็นงานประสานงานโครงการที่ศึกษานิเทศก์ไม่ได้เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ควรชี้แจงทำความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ขอคำปรึกษาและความคิดเห็นจากผู้บริหารในโอกาสอันควร จะช่วยสร้างความเข้าใจต่อการดำเนินการดำเนินงานซึ่งทำให้เกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานได้

3.2.7 การปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษา

จังหวัด ปังบประมาณ 2528 - 2529 ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์ทุกจังหวัดจัดทำงานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด โดยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำวาระการประชุม ทำหนังสือเชิญกรรมการเข้าร่วมประชุม จัดบันทึกการประชุม และจัดทำรายงานผลการประชุม งานนี้ศึกษานิเทศก์ระบุว่า เป็นลักษณะของงานธุรการ ไม่ควรเห็นงานของศึกษานิเทศก์ ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ วนิดา เลิศกมลกาญจน์ (2526 : 149) ที่ว่างานนี้ไม่ควรเป็นงานของศึกษานิเทศก์ เพราะเป็นการปฏิบัติงานด้านเลขานุการ ไม่มีโอกาสเสนอความคิดเห็นในที่ประชุม

การปฏิบัติงานนี้ ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานเป็นผู้วางแผนการดำเนินงาน/โครงการ โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและจังหวัด แล้วจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประสานกันในหน่วยงานเพื่อปฏิบัติงานที่กำหนดร่วมกัน โดยมีภารกิจในการดำเนินงานให้ทุกคนทราบในที่ประชุม ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ประเมินผลด้วยวิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน ตรวจสอบงาน โดยนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในเรื่องที่ข้อบกพร่องหรือมีปัญหา แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเสนอต่อผู้บริหาร ดังปรากฏในผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ ว่าศึกษานิเทศก์จัดทำแผนงาน/โครงการ สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดและจังหวัด เอกสารเกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีว่า ศึกษานิเทศก์จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีโดยยึดหลักการประสานระหว่างงานกับช่วงเวลาที่เหมาะสมทุกโครงการ และเอกสารเกี่ยวกับรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีว่า ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกงาน

การปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดนี้ ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง แต่อย่างไรก็ตามศึกษานิเทศก์ต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านเลขานุการ เพื่อจะได้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพถึงแม้จะเป็นเพียงงานด้านธุรการ แต่เมื่อเป็นงานในหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบ ผู้ปฏิบัติงานจึงต้องศึกษาหาความรู้เพื่อให้การปฏิบัติงานได้ผลดีที่สุด ในการนี้ศึกษานิเทศก์ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานว่าควรมอบหมายงานนี้ให้ฝ่ายบริหารทั่วไปเป็นผู้ดำเนินงาน เพราะงานนี้มีลักษณะเป็นงานเลขานุการเท่านั้น ศึกษานิเทศก์ควรปฏิบัติงานนี้ในลักษณะของผู้ชี้แจงการดำเนินงานด้านการพัฒนาการศึกษาแก่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

นักหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานอันดับแรกได้แก่ปัญหา/อุปสรรค
 ในด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เนื่องจากผู้รับผิดชอบงานมีงานที่จะต้องรับผิดชอบหลายอย่าง
 การปฏิบัติงานนี้เป็นงานที่จะต้องปฏิบัติเป็นประจำทุกเดือน ซึ่งต้องมีการประสานงานกับบุคลากร
 ที่เป็นคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และผู้เกี่ยวข้องอยู่เสมอ จึงต้องใช้ระยะเวลาใน
 การปฏิบัติงานมาก แต่ศึกษานิเทศก์ต้องปฏิบัติงานหลายด้าน จึงมีเวลาปฏิบัติงานค่อนข้างจำกัด
 ส่วนใหญ่จึงต้องใช้เวลารอหลังการปฏิบัติงานตามปกติดำเนินงานนี้ อันดับที่ 2 ได้แก่ปัญหา/
 อุปสรรคในด้านบุคลากร เนื่องจากมีบุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะขาดเจ้าหน้าที่
 พิมพ์ดีดและเจ้าหน้าที่จัดทำเอกสาร ศึกษานิเทศก์ต้องพิมพ์วาระการประชุม รายงานการประชุม
 และจัดทำเอกสารด้วยตนเอง ทำให้ต้องใช้เวลาในการทำงานมากขึ้น อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/
 อุปสรรคในการสนับสนุนจากผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานด้านนี้
 น้อย เพราะเป็นเพียงการจัดประชุม จนเป็นที่การประชุมและรายงานผลการประชุมเท่านั้น จึง
 ควรจะมีการชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติงาน เพราะการทำงานด้านนี้ต้องอาศัยการ
 ประสานงานที่ดี การทำงานด้วยความรอบคอบ รายงานผลการประชุมต้องถูกต้องตรงตามที่ประชุม
 เสนอทุกประการ อันดับที่ 4 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านงบประมาณ เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับ
 ได้รับเป็นเงินที่จัดให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ไม่มีงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน
 การจัดทำเอกสารต้องใช้วัสดุสำนักงาน บางครั้งผู้รับผิดชอบต้องใช้เงินส่วนตัวในการปฏิบัติงาน
 หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามความเหมาะสมของงาน

3.2.8 การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการการประถมศึกษา
 จังหวัด ปีงบประมาณ 2528 - 2529 ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์ทุกจังหวัดจัดทำโครงการจัด
 งานวันประถมศึกษาแห่งชาติประจำปี เป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงาน
 คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในวันที่ตรงกับการจัดตั้งการประถมศึกษาแห่งชาติเพื่อเสนอ
 ผลการปฏิบัติงานด้านประถมศึกษาของจังหวัด นอกจากนั้นศึกษานิเทศก์บางจังหวัดจัดทำงานป้องกัน
 อุบัติภัยในสถานศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นในโรงเรียนทุกโรง งานจัด
 ทำแผนพัฒนาชนบทร่วมกับหน่วยงานอื่นที่ขอความร่วมมือในการปฏิบัติงาน งานตรวจสอบครุภัณฑ์ของ
 หน่วยงานนิเทศก์ งานเป็นกรรมการตรวจรับและจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ และงานเป็นกรรมการสอบ
 คัดเลือกเพื่อบรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง ครูผู้สอน ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ซึ่งงานดังกล่าวเป็นงาน
 ที่ได้รับการมอบหมายจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดโดยตรง และเป็นงานที่แตกต่างกัน

ตามลักษณะของงาน ดังนั้นผู้ที่ได้รับมอบหมายงานจึงต้องศึกษาทำความเข้าใจงานเหล่านี้ให้
ถูกต้องและรอบคอบ เพราะงานบางอย่างต้องยึดระเบียบการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด

การปฏิบัติงานนี้ ศึกษาพิเศษผู้รับผิดชอบงาน เป็นผู้อำนวยการ
การดำเนินงาน/โครงการ โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายของจังหวัดและนโยบาย
ต้นสังกัด แล้วจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประสานกันในหน่วยงานเพื่อปฏิบัติงานที่กำหนดร่วมกัน โดย
มีการชี้แจงการดำเนินงานให้ทุกคนทราบในที่ประชุม ทั้งนี้ศึกษาพิเศษส่วนใหญ่ประเมินผลการ
ปฏิบัติงานด้วยวิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน โดยให้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติ
งานในเรื่องที่ข้อบกพร่องหรือมีปัญหา แล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเสนอต่อผู้บริหาร ดัง
ปรากฏในผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ ว่าศึกษาพิเศษจัดทำแผนงาน/
โครงการสอดคล้องกับนโยบายของจังหวัดและนโยบายต้นสังกัด เอกสารเกี่ยวกับปฏิทินปฏิบัติงาน
ประจำปีว่าศึกษาพิเศษจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีโดยยึดหลักการประสานระหว่างงานกับช่วง
เวลาที่เหมาะสมทุกโครงการ และเอกสารเกี่ยวกับรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีว่าศึกษาพิเศษ
ส่วนใหญ่จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกงาน

การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัดนี้ ศึกษาพิเศษทุกจังหวัดมีความรู้ในการปฏิบัติงานปานกลาง เพราะงานที่ได้รับมอบหมาย
จะเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้แตกต่างกันหลายด้าน ผู้รับผิดชอบต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง
ตามงานที่ได้รับมอบหมายนั้น ๆ ในกรณีศึกษาพิเศษให้ขอเสนอแนะว่างานที่ได้รับมอบหมายจาก
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนั้นควรเป็นงานในด้านวิชาการ เพราะตรงกับบทบาทหน้าที่
ของศึกษาพิเศษ และศึกษาพิเศษมีความรู้ในงานด้านวิชาการดีกว่าด้านอื่น ๆ

ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานอันดับแรกได้แก่ปัญหา/อุปสรรคใน
ด้านงบประมาณ เนื่องจากได้รับงบประมาณจำกัด และบางงานไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนิน
งาน ผู้ปฏิบัติงานต้องรับผิดชอบด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ จึงควรจะได้มีการพิจารณาจัดสรร
งบประมาณเพื่องานในหน้าที่ตามความเหมาะสม อันดับที่ 2 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรคในด้านระยะเวลา
ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากศึกษาพิเศษมีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก งานที่ได้รับมอบหมายส่วนใหญ่
จะเป็นงานแทรกซ้อนเข้ามาภายหลังการกำหนดแผนงาน/โครงการแล้ว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นงานที่
เร่งด่วน จึงทำให้การปฏิบัติงานล่าช้าไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ อันดับที่ 3 ได้แก่ปัญหา/อุปสรรค
ในด้านบุคลากร เนื่องจากมีบุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ

มีเพียง 1 คนเท่านั้น งานด้านเอกสารค่อนข้างช้า บางครั้งศึกษานิเทศก์ต้องพิมพ์งานด้วยตนเอง จึงควรเพิ่มบุคลากรที่ผู้ร่วมรับผิดชอบงานและเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด อันเป็นที่ 4 ได้แก่บุคลากร/อุปสรรค ในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร เนื่องจากได้รับการสนับสนุนด้านการปฏิบัติงานน้อย แม้จะเป็นงานที่ได้รับมอบหมายโดยตรงก็ตาม นอกจากนี้ยังมีการมอบหมายงานให้รับผิดชอบโดยไม่ตรงกับหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ จึงควรที่จะมีการพิจารณาด้วยความรอบคอบถึงแม้จะมีอำนาจหน้าที่ในการมอบหมายงานอื่น ๆ ทุกด้าน แต่การมอบหมายงานให้ตรงกับหน้าที่ที่รับผิดชอบและตรงกับความรู้ ความสามารถ เป็นการช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีแนวคิดและข้อเสนอแนะดังนี้

1. งานที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์บางงาน เป็นงานด้านธุรการไม่สอดคล้องกับหน้าที่หลักที่ควรจะเป็นของศึกษานิเทศก์ และกำหนดงานไว้มากมีขอบเขตกว้างเกินไปไม่ชัดเจน และเฉพาะเจาะจง จึงควรจะมีการพิจารณากำหนดหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ให้สอดคล้องกับหน้าที่หลักที่ควรจะเป็นของศึกษานิเทศก์ และกำหนดขอบข่ายของงานให้ชัดเจน เพื่อให้ทุกจังหวัดเข้าใจตรงกัน และสะดวกแก่การปฏิบัติงานต่อไป
2. การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์มีขั้นตอนมากขึ้น เพราะงานที่จัดทำจะต้องเสนอผ่านการพิจารณาจากหัวหน้าฝ่าย หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด นอกจากนี้แนวปฏิบัติงานที่กำหนดตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์บางส่วนยังไม่ชัดเจน ควรจะมีการพิจารณากำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้ชัดเจนขึ้น เพื่อให้ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานได้ถูกต้องเป็นแนวเดียวกันและรวดเร็วขึ้น
3. บุคลากรในหน่วยศึกษานิเทศก์มีไม่เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน ทำให้ศึกษานิเทศก์ต้องปฏิบัติงานที่ไม่ใช่หน้าที่โดยตรง จึงไม่สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ จึงควรจัดสรรอัตรากำลังของศึกษานิเทศก์และเจ้าหน้าที่ด้านอื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการ พนักงานพิมพ์ดีด ให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละจังหวัด เพื่อให้ศึกษานิเทศก์มีเวลาปฏิบัติงานในหน้าที่ได้มากขึ้นโดยไม่ต้องเสียเวลาในการปฏิบัติงานซึ่งไม่ใช่งานในหน้าที่ของตน

4. การพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน เนื่องจากศึกษานิเทศก์ต้องทำงานด้านวิชาการ เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นงานที่กำหนดให้เป็นงานในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์บางงาน เป็นงานที่ ศึกษานิเทศก์ไม่เคยปฏิบัติมาก่อน และจากการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์ยังขาดความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านต่างๆหลายด้าน จึงควรจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษานิเทศก์เป็นประจำ เพื่อให้ศึกษานิเทศก์มีโอกาสแลกเปลี่ยนและเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานที่ทันสมัยและก้าวหน้าอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อให้ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการวิจัย การวัดผล และการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

5. ชวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ในปัจจุบันศึกษานิเทศก์ได้รับการสนับสนุน การให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน และความก้าวหน้าทางวิชาชีพน้อย ควรมีการ ส่งเสริมและปรับปรุงทั้งในด้านชวัญ กำลังใจ และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ศึกษานิเทศก์มีชวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น

6. รูปแบบโครงสร้างทางการบริหารของหน่วยศึกษานิเทศก์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จากผล การวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์ไม่เห็นด้วยกับโครงสร้างที่กำหนด เพราะทำให้ขาดความคล่องตัวในการ ปฏิบัติงาน ถึงแม้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะมีข้อตกลงให้หัวหน้าหน่วย ศึกษานิเทศก์เป็นผู้ลั่นกรองงานของศึกษานิเทศก์แล้ว เสนอต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด โดยตรง ยกเว้นเรื่องการเงิน แต่การปฏิบัติงานของแต่ละจังหวัดก็ไม่ได้เป็นแนวเดียวกัน จึงควรมีการพิจารณากำหนดรูปแบบโครงสร้างทางการบริหารของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่เหมาะสมทุกระดับ เพื่อปรับปรุงหน่วยศึกษานิเทศก์ให้เป็น องค์การที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษาอื่น หรือทั้งประเทศ เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบ และนำผลไปปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงาน ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขระเบียบ และแนวปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดต่อไป

2. การมีการวิจัยรูปแบบของโครงสร้างทางการบริหารของศึกษานิเทศก์สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่เหมาะสมทุกระดับ เพื่อปรับปรุงหน่วย
ศึกษานิเทศก์ให้เป็นองค์การที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย